

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
Број: 2797/8-50-01/2022
Датум: 22.12.2022. године
Б Е О Г Р А Д

ИНСТИТУТ ЗА
СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
СРБИЈЕ

ПРОГРАМ РАДА
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ

Празна страница.

Садржај

	Страна
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ.....	6
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	7
1.1 ПРАВНИ СТАТУСИ.....	7
1.2. ДЕЛАТНОСТ.....	7
1.3. ЧЛАНСТВО У МЕЂУНАРОДНИМ И ЕВРОПСКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА	8
1.4. УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА И КАДРОВИ	9
1.5. ЧЛАНСТВО У ИНСТИТУТУ	10
1.6. ОРГАНИ ИНСТИТУТА.....	10
1.7. СТРУЧНА ТЕЛА ИНСТИТУТА	11
1.8. ФИНАНСИРАЊЕ.....	12
1.9. МИСИЈА, ВИЗИЈА, ЦИЉЕВИ И СТРАТЕГИЈА ИНСТИТУТА	12
2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ	13
2.1. АКТИВНОСТ: ДОНОШЕЊЕ, ПРЕИСПИТИВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА.....	13
2.2. АКТИВНОСТ: ТУМАЧЕЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА	20
2.3 АКТИВНОСТ: ИЗРАДА ГОДИШЊЕГ ПЛАНА ДОНОШЕЊА СРПСКИХ СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА.....	20
2.4. АКТИВНОСТ: ИЗРАДА ГОДИШЊИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА SEN-CENELEC (У СКЛАДУ СА УРЕДБОМ ЕУ 1025/2012 И GUIDE 22:2018-01-01).....	20
2.5. АКТИВНОСТ: ОДРЖАВАЊЕ И РАЗВОЈ СЕРВИСА ЗА ПРЕТРАЖИВАЊЕ СРПСКИХ СТАНДАРДА И ЊИХОВЕ ВЕЗЕ СА ТЕХНИЧКИМ ПРОПИСИМА	21
2.6. АКТИВНОСТ: РАЗВОЈ И ОДРЖАВАЊЕ БАЗЕ СТАНДАРДИЗОВАНИХ ТЕРМИНА	21
2.7. АКТИВНОСТ: ОДРЖАВАЊЕ БАЗЕ ЕЛЕКТРОНСКИХ ВЕРЗИЈА СРПСКИХ СТАНДАРДА И РЕФЕРЕНТНИХ ЗБИРКИ.....	22
2.8. АКТИВНОСТ: ПРЕВОЂЕЊЕ СТАНДАРДА И ДРУГИХ ПУБЛИКАЦИЈА	22
2.9. АКТИВНОСТ: САРАДЊА СА ОРГАНИМА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ У ВЕЗИ СА ПРОЦЕСИМА ПРИСТУПАЊА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ СТО, ЕУ И СЕФТА.....	22
2.10. АКТИВНОСТ: МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА У ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ ...	23
2.11. АКТИВНОСТ: УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИНСТИТУТА У РАДУ ТЕХНИЧКИХ РАДНИХ ТЕЛА МЕЂУНАРОДНИХ И ЕВРОПСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ	24
2.12. АКТИВНОСТ: ИНСТИТУТ КАО ИНФОРМАЦИОНИ ЦЕНТАР ЗА СТАНДАРДЕ У СКЛАДУ СА ЗАХТЕВИМА ДОКУМЕНАТА СТО, ЕУ И СЕФТА СПОРАЗУМА	25
2.13. АКТИВНОСТ: РЕАЛИЗАЦИЈА ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ ПРЕМА МАРКЕТИНГ-ПЛАНУ ЗА 2023. ГОДИНУ	25

2.14. АКТИВНОСТ: ИЗДАВАЊЕ ПОСЕБНИХ ПУБЛИКАЦИЈА ИНСТИТУТА.....	26
2.15. АКТИВНОСТ: УНАПРЕЂЕЊЕ ИНТЕРНЕТ СТРАНИЦЕ (ВЕБ-САЈТА) ИНСТИТУТА	27
2.16. АКТИВНОСТ: РАЗВОЈ И ОДРЖАВАЊЕ ИНФОРМАЦИОНОГ СИСТЕМА ИНСТИТУТА.....	27
2.17. АКТИВНОСТ: ПРОДАЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА	28
2.18. АКТИВНОСТ: ОБУКЕ СТРУЧЊАКА ЗА УЧЕШЋЕ У НАЦИОНАЛНОЈ И/ИЛИ МЕЂУНАРОДНОЈ И ЕВРОПСКОЈ СТАНДАРДИЗАЦИЈИ	29
2.19. АКТИВНОСТ: ПРУЖАЊЕ СТРУЧНЕ ПОМОЋИ У ПРИМЕНИ И ИСПУЊАВАЊУ ЗАХТЕВА СРПСКИХ СТАНДАРДА	29
2.20. АКТИВНОСТ: ОДРЖАВАЊЕ, ПРЕИСПИТИВАЊЕ И ПОБОЉШАВАЊЕ ИНТЕГРИСАНОГ СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА	30
2.21. АКТИВНОСТ: САРАДЊА СА ОБРАЗОВНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА.....	30
3. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАЏМЕНТА И ОСОБА	31
4. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ СА СРПСКИМ СТАНДАРДИМА.....	32
5 ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ.....	32
5.1 АКТИВНОСТ: ОРГАНИЗАЦИЈА ГЕНЕРАЛНОГ ЗАСЕДАЊА ЕВРОПСКИХ ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СЕН И СЕНЕЛЕС	32
5.2. АКТИВНОСТ: ПРУЖАЊЕ ПОСЕБНИХ УСЛУГА НА ОСНОВУ УГОВОРА.....	33
5.3. АКТИВНОСТ: СПРОВОЂЕЊЕ „ПРОГРАМА ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ПРИВРЕДНИЦИМА – КОРИШЋЕЊЕМ СТАНДАРДА ДО КОНКУРЕНТНИЈИХ ПРОИЗВОДА”.....	33
ПРИЛОЗИ I	35
ПРИЛОГ 1.1 ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО КОМИСИЈАМА И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ.....	36
ПРИЛОГ 1.2 МАРКЕТИНГ – ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2023. ГОДИНУ.....	46
ПРИЛОГ 1.3 ПЛАН КОМЕРЦИЈАЛНИХ СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2023. ГОДИНУ (НАПОМЕНА: ИЗМЕНЕ ПЛАНА, ПО ЊЕГОВОМ ДОНОШЕЊУ, ОДОБРАВА ДИРЕКТОР ИНСТИТУТА).....	50
ПРИЛОГ 1.4 ХАРМОНИЗОВАНИ СТАНДАРДИ СА ЛИСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОПИСА КОЈИ ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У 2023. ГОДИНИ	62
6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ.....	63
6.1 ОСНОВНИ ПОДАЦИ	67
6.2. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	68
6.3 ПРИХОДИ	69
6.4. РАСХОДИ	71
6.4.1 РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ.....	74
6.4.2 РАСХОДИ ЗА ЧЛАНАРИНЕ ИНСТИТУТА У ЕВРОПСКИМ И МЕЂУНАРОДНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ.....	75

6.4.3 РАСХОДИ ЗА УПРАВНИ И НАДЗОРНИ ОДБОР ИНСТИТУТА.....	76
6.4.4 ОСТАЛИ ТЕКУЋИ РАСХОДИ ИНСТИТУТА.....	79
6.4.5 МАШИНЕ И ОПРЕМА (ОСНОВНА СРЕДСТВА)	80
6.4.6 ОПШТЕ НАПОМЕНЕ.....	81
ПРИЛОЗИ II	89
ПРИЛОГ 2.1 РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У2022. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У2023. ГОДИНИ	90
ПРИЛОГ 2.2 ПЛАН КАДРОВА ЗА 2023 ГОДИНУ	92
ПРИЛОГ 2.3 ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ У 2023. ГОДИНИ	93
ПРИЛОГ 2.4 ПЛАН АКТИВНОСТИ ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ ИНСТИТУТА У2023. ГОДИНИ.....	94
ПРИЛОГ 2.5 ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2023. ГОДИНИ.....	95
ПРИЛОГ 2.6 ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2023. ГОДИНИ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ.....	96

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015 у даљем тексту: Закон), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016 у даљем тексту: Одлука) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017 у даљем тексту: Статут).

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке и члана 54. став 1. тачка 1) Статута, Програм рада Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Програм рада) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За Програм рада, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе. Годишњи програм рада доставља се министарству надлежном за послове стандардизације у четвртом кварталу текуће године за наредну годину.

У складу са чланом 8. став 5. Одлуке, након доношења закона о буџету, Институт доноси Програм рада, а по потреби, доноси измене и допуне програма рада у складу са Законом којим се уређује буџетски систем.

Програм рада утврђен је на седници Управног одбора, која је одржана 26. октобра 2022. године.

Усаглашавање финансијског плана Института за 2023. годину, који је саставни део овог програма рада са Законом о буџету Републике Србије за 2023. годину, Управни одбор је извршио на својој 170. седници, одржаној дописним путем од 09.08.2022. године до 12.08.2022. године.

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

1.1 Правни статуси

Према Закону, Одлуци и Статуту Институт је једино је национално тело за стандардизацију у Републици Србији, установа која има статус правног лица и послује у складу са прописима којима се уређује правни положај јавних служби. Оснивач Института је Република Србија, за коју оснивачка права врши Влада, у складу са законом.

Оснивање Института уписано је у регистар Привредног суда у Београду 4. јануара 2010. године, у регистарски уложак бр. 5-1208-00.

Седиште Института је у Београду, у Улици Стевана Бракуса бр. 2.

1.2. Делатност

Делатност Института утврђена је чланом 7. Закона, којим је утврђено да Институт обухвата послове у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом. Институт обавља следеће послове:

- 1) доноси, објављује, преиспитује и повлачи српске стандарде, у складу са правилима Института;
- 2) даје тумачење српских стандарда, као и тумачење примене српских стандарда, на захтев заинтересоване стране;
- 3) обезбеђује усаглашеност српских стандарда са међународним и европским стандардима;
- 4) води регистар донетих и повучених српских стандарда, у складу са правилима Института;
- 5) учествује у изради и преиспитивању међународних и европских стандарда, у областима које су од интереса за Републику Србију;
- 6) сарађује са међународним и европским организацијама за стандардизацију и националним телима за стандардизацију држава потписница одговарајућих споразума из области стандардизације;
- 7) извршава задатке у вези са стандардизацијом, у складу са обавезама из потврђених међународних споразума чији је потписник Република Србија;
- 8) обезбеђује доступност јавности донетих и повучених српских стандарда, публикација, као и стандарда и публикација одговарајућих међународних, европских и националних тела за стандардизацију и врши њихову продају;
- 9) доставља обавештење, на захтев органа државне управе, о томе да ли је у области која се уређује техничким прописом донет одговарајући српски стандард или предстоји његово доношење, односно да ли постоји одговарајући међународни или европски стандард;
- 10) делује као информативни центар за стандарде, за информисање и обавештавање о стандардима, у складу са захтевима предвиђеним у одговарајућим међународним споразумима и обавезама које произлазе из чланства у одговарајућим међународним и европским организацијама за стандардизацију;
- 11) представља и заступа интересе стандардизације у Републици Србији у међународним и европским организацијама за стандардизацију;

- 12) одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима, у складу са правилима Института;
- 13) доноси правила на основу којих се доносе, објављују, преиспитују и повлаче српски стандарди;
- 14) поверава заинтересованим странама, у складу са својим правилима, израду предлога српских стандарда у специфичним областима;
- 15) промовише примену српских стандарда;
 - 15а) пружа стручну помоћ за примену односно испуњавање захтева српских стандарда;
 - 15б) послове сертификације производа, система менаџмента и особа;
- 16) обавља и друге послове из области стандардизације, у складу са законом и одлуком о оснивању.

Послови наведене у тачкама 1), 2), 4), 8), 13), 14) 15) и 15а) претходног става односе се и на сродне документе (техничке спецификације, техничке извештаје, спецификације доступне јавности, упутства и сл.). Послове наведене у тачкама 15а) и 15б) Институт не може да обавља за истог правног субјекта.

1.3. Чланство у међународним и европским организацијама

Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије, као пуноправни члан у следећим међународним и европским организацијама за стандардизацију:

- Међународној организацији за стандардизацију (ISO), од 1950. године;
- Међународној електротехничкој комисији (IEC), од 1953. године;
- Међународном IEC систему за испитивање усаглашености и сертификацију (IECEE), у оквиру којег функционише шема признавања резултата испитивања (IECEE/CB-Scheme), од 1985. године;
- Европском комитету за стандардизацију (CEN), од 2017. године;
- Европском комитету за електротехничку стандардизацију (CENELEC), од 2017. године.

Институт је 2011. године потписао Меморандум о разумевању са Европским институтом за телекомуникационе стандарде (ETSI¹⁾) и у контексту правила те европске организације добио статус „националне организације за стандарде”.

Институт прати рад и учествује у раду Радне групе за сарадњу у области регулације и политику стандардизације, радног тела Економске комисије за Европу Уједињених нација (UN/ECE/ TRADE/WP.6).

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију, која се утврђују годишњим програмом рада Института, обезбеђују се из буџета Републике Србије.

¹⁾ ETSI = European Telecommunication Standards Institute

1.4. Унутрашња организација и кадрови

Унутрашња организација Института, називи радних места, опис послова, број извршилаца и посебни услови за обављање послова уређени су Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту (у даљем тексту: Правилник), који доноси директор Института уз сагласност Управног одбора. У складу са прописима који дефинишу максималан броју запослених на неодређено време у Институту је утврђен број од 61 запосленог на неодређено време Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту за стандардизацију Србије (бр. 1003/6-51-02/2018 од 22.03.2018. године и Правилником о изменама и допунама Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Институту за стандардизацију Србије, бр. 920/5-51-02/2019. године од 13.03.2019. године, бр. 2852/3-51-02/2020 од 29.09.2020. године; бр. 850/4-51-02/2021 од 30.03.2021. године, бр. 2402/3-51-02/2021 од 30.06.2021. године и бр. 1640/2-51-02/2022 од 31.05.2022. године.

Према важећем правилнику, послови из делокруга Института обављају се у четири основне организационе јединице, и то у:

- Сектору за опште области стандардизације:
 1. Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај,
 2. Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде.
- Сектору за електротехничку стандардизацију:
 1. Одељењу за електроенергетику и електронику,
 2. Одељењу за телекомуникације и информационе технологије.
- Сектору за међународну сарадњу, информисање и издавачку делатност:
 1. Одељењу за издавачку делатност,
 2. Одељењу за међународну сарадњу, информисање и пружање стручне помоћи.
- Сектору за правне, финансијске послове и маркетинг:
 1. Одељењу за правне, финансијске и опште послове,
 2. Одељењу за продају, маркетинг и едукацију.

Јединице ван састава сектора:

- Сертификационо тело и
- саветник за техничко-методолошка питања стандардизације.

Институт у септембру 2022. године има 56 запослених на неодређено време (један запослени је на неплаћеном одсуству, на период од једне године, почев од 01.08.2022. године и 4 запослена на одређено време (3 запослена су ангажована због повећаног обима посла и један запослени замена до повратка запослене са боловања).

1.5. Чланство у Институту

Члан Института може постати привредно друштво, друго правно лице или предузетник који су основани по прописима Републике Србије, као и физичко лице које је држављанин Републике Србије (у даљем тексту: заинтересоване стране). Учлањење у Институт је добровољно, а чланство се не може преносити или преузимати.

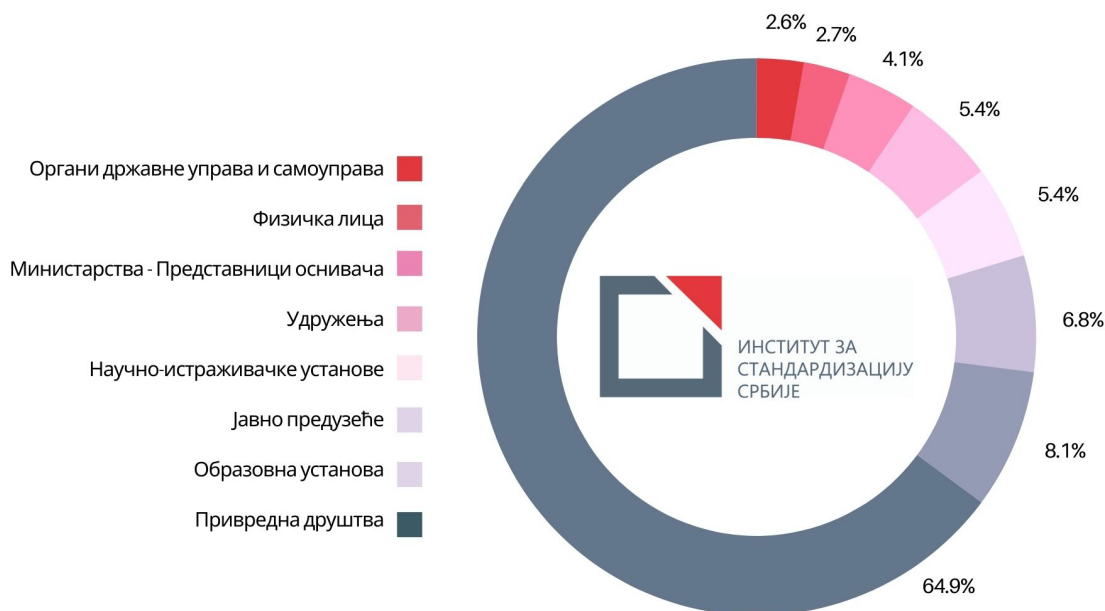
У Институту постоје три категорије чланова: редовни, почасни и заслужни чланови.

На дан 01. септембра 2022. године Институт је имао 76 редовних чланова и 3 представника оснивача.

Структура чланова Института приказана је на слици број 1.

Члан Института има право да непосредно или преко овлашћеног представника учествује у раду и управљању Институтом, као и право на материјалне погодности које су ближе уређене посебном одлуком Управног одбора²⁾.

Чланарина у Институту утврђује се одлуком Управног одбора за сваку календарску годину.

Слика 1 – Структура чланова

1.6. Органи Института

Органи Института су: скупштина, управни одбор, надзорни одбор и директор.

Скупштина је највиши орган Института. Њу чине оснивач и чланови Института. Привредна друштва, предузећа и друга правна лица чланови Института, као и Оснивач, учествују у раду Скупштине преко овлашћених представника. Сваки члан Института правно лице има по једног представника у Скупштини, а оснивач најмање три представника. Члан Института, односно његов представник, као и представници оснивача у Скупштини, имају по један глас.

²⁾ Ову одлуку Управни одбор је донео на својој другој седници, одржаној 8. фебруара 2008. године.

Управни одбор је орган управљања пословањем Института, који за свој рад одговара оснивачу. Управни одбор има председника и четири члана. Председника и чланове Управног одбора именује и разрешава оснивач.

Директор Института је пословодни орган који представља и заступа Институт као правно лице, и то са неограниченом одговорношћу, руководи радом Института и одговара за законитост рада и пословања. За свој рад директор одговара Управном одбору.

Надзорни одбор је орган контроле законитости рада и финансијског пословања Института, који за свој рад одговара оснивачу. Надзорни одбор има председника и два члана. Председника и чланове Надзорног одбора именује и разрешава оснивач.

1.7. Стручна тела Института

Стручна тела Института су стручни савети и комисије за стандарде и сродне документе. Стручни савети усмеравају стручни рад комисија за стандарде и сродне документе, које су образоване за поједине области стандардизације. Рад у стручним саветима је добровољан. Председника и чланове стручних савета именује Управни одбор из редова представника чланова Института, који су признати стручњаци у области, односно областима за које је стручни савет образован. За свој рад стручни савети одговарају Управном одбору.

У Институту постоје два стручна савета: Стручни савет за опште области стандардизације и Стручни савет за стандардизацију у областима електротехнике, информационих технологија и телекомуникација.

Нови састави Стручних савета образовани су одлукама Управног одбора које су донете на његовој 130. седници, одржаној 17. маја 2019. године, за наредни петогодишњи мандатни период, тј. од 2019. до 2024. године.

Стручни рад Института у ужим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, којих има 162. Ове комисије планирају, припремају, преиспитују и одржавају српске стандарде и сродне документе у припадајућим областима стандардизације, прате рад и учествују у раду одговарајућих техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију и обављају друге задатке у вези са стандардима и стандардизацијом.

Рад у комисијама за стандарде је добровољан и заснива се на општим начелима стандардизације која су утврђена Законом. Акте о образовању и престанку рада комисија за стандарде доноси директор Института, на предлог надлежног стручног савета.

Слика 2 – Шематски приказ организационе структуре Института

1.8. Финансирање

Према члану 9. Закона, Институт стиче средства за обављање своје делатности на следеће начине:

- 1) из прихода које оствари наплатом чланарина;
- 2) продајом српских стандарда, сродних докумената и других публикација;
- 3) из прихода које оствари продајом услуга;
- 4) из буџета Републике Србије;
- 5) из других извора, у складу са законом.

Потребна средства за рад утврђују се Програмом рада Института, чији је саставни део и финансијски план.

Износ средстава за рад Института који се обезбеђује из буџета Републике Србије одређује се на основу годишњег програма рада. Као индиректни корисник буџетских средстава, ова средства Институт добија преко министарства које је надлежно за питања стандардизације.

1.9. Мисија, визија, циљеви и стратегија Института

Мисија³⁾

Мисија Института је да кроз сарадњу свих заинтересованих страна на доношењу и примени стандарда и учешћем у међународној и европској стандардизацији, допринесе унапређењу услова живота.

³⁾ Друштвена улога Института.

Визија

Визија Института је да омогући успешно пословање привреде и развој целокупног друштва како би се постигла конкурентност на националном и европском тржишту, равномеран економски раст и промовисали здравље и безбедност и постигла одржива будућност.

Циљеви

Општи циљ Института је изградња унапређеног система националне стандардизације који ће омогућити да се успешно задовоље потребе и очекивања привреде, оснивача и чланова Института, као и свих других заинтересованих страна у Републици Србији, уз успешно одржавање пуноправног чланства у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

2. АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

2.1. АКТИВНОСТ: Доношење, преиспитивање и одржавање српских стандарда и сродних докумената

Правни основ за доношење српских стандарда и сродних докумената је члан 7. Закона. При планирању доношења српских стандарда и сродних докумената у 2023. години у обзир су узета три најзначајнија приоритета који произилазе из уговора и стратешких документа, а које је потписала Република Србија:

- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП) и започетих преговора који су у завршној фази у вези са Преговарачким поглављем 1 – Слободан проток робе;
- испуњавање обавеза које произлазе из Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА⁴);
- приступање Светској трговинској организацији (СТО);

У контексту поменутих интеграција, хармонизација српских стандарда са међународним и европским стандардима треба да допринесе потпуном укидању техничких препрека у трговини између Републике Србије и других земаља, да би у моменту приступања тим организацијама препреке биле уклоњене.

Као национална организација за стандардизацију, Институт је још почетком 1998. године званично обавестио Информациони центар ISO/IEC у Женеви да добровољно прихвата и да ће се у свом раду придржавати Кодекса добре праксе за припрему, доношење и примену стандарда. Прихватајући овај кодекс Институт се обавезао да као основу за израду српских стандарда користи међународне стандарде или бар њихове најважније делове, када ови стандарди постоје или су пред објављивањем.

Имајући у виду укупан број европских стандарда, преузимање ће се вршити претежно методом проглашавања. Иако је за кориснике најкорисније превођење стандарда, ова метода ће бити коришћена у случајевима када заинтересоване стране желе и могу да обезбеде квалитетне стручне преводе европских, међународних или националних стандарда других земаља који служе као основа за доношење одговарајућих српских стандарда, односно финансијска средства која су потребна за прибављање таквих превода по тржишним условима. Такође, Институт ће користити и своје ресурсе за превођење да би обезбедио да се одржи континуитет приликом објављивања нових издања стандарда који су претходно били објављени методом превођења.

⁴) CEFTA = Central Europe Free Trade Agreement.

У складу са обавезама из Закона, Институт је припремио план доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину. Тај план је део овог програма рада, у делу који се односи на доношење српских стандарда и сродних докумената и представља синтезу појединачних планова доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину од стране 175 техничких радних тела Института (комисије за стандарде, поткомисије и стручни савети). Свако од тих радних тела је свој план за 2023. годину припремило на основу свог програма рада у припадајућој области стандардизације, узимајући у обзир потребе органа државне управе, привредних субјеката, тела за оцењивање усаглашености, научноистраживачких организација, образовних установа и других заинтересованих страна чији представници учествују у раду комисија.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину израђен је по методологији по којој су планске категорије резултати следећих фаза израде српских стандарда: предлози нових пројеката⁵⁾, нацрти стандарда⁶⁾, дефинитивни текстови нацрта стандарда⁷⁾ и објављени стандарди⁸⁾. Број планираних стандарда за сваку појединачну комисију дат је у табели 1, у **прилогу 2.1**, а ознаке и наслови свих планираних стандарда дати су у Плану доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину, који се објављује на интернет страници Института.

План доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину састоји се из три дела. Делови плана детаљно су описани у активности 2.3. План доношења стандарда је јаван и доступан на интернет страници Института.

У 2023. години Институт планира рад на укупно 3.825 српских стандарда и сродних докумената, од којих ће 229 бити на српском, а 3.596 на енглеском језику. Од тог броја неки ће бити завршени до фазе нацрта, неки до фазе дефинитивног текста нацрта, а неки до фазе стандарда (објављеног документа). У складу с тим, у 2023. години планира се израда 1.065 нацрта и 1.680 дефинитивних текстова нацрта, као и објављивање укупно 1.741 српских стандарда и сродних докумената. Преглед активности у вези са доношењем стандарда у 2023. години дат је у **табели 2.1** овог документа.

У 2023. години комисије Института ће радити на 203 стандарда и сродних докумената на српском језику у разним фазама доношења. Од тог броја, планирано је да се донесе у:

- Одељењу за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај – 70 стандарда.
- Одељењу за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде – 103 стандарда.
- Одељењу за електроенергетику и енергетику – 19 стандарда.
- Одељењу за телекомуникације и информационе технологије – 13 стандарда.

У 2023. години ће се започети рад и на преузимању 160 стандарда који су усаглашени са међународним стандардима и сродним документима (122 са ISO и 38 са ISO/IEC), а планира се рад и на 11 изворна српска стандарда, као резултат преиспитивања и доношења одлуке о ревизији и/или измени постојећих издања.

⁵⁾ Одређени предмет рада у плану доношења стандарда који је планиран да се донесе као нови стандард или као измена или ревизија претходног издања стандарда.

⁶⁾ Документ настао уобличавањем преднацрта у складу са одредбама релевантних упутстава Института, на којем је извршена унификација и који се, одлуком комисије за стандарде, ставља на јавну дискусију.

⁷⁾ Документ настао на основу нацрта и примедба и предлога достављених у периоду јавне дискусије које је комисија за стандарде усвојила и који одлуком комисије за стандарде добија сагласност за објављивање.

⁸⁾ Документ настао уобличавањем дефинитивног текста нацрта и који је решењем директора утврђен као стандард или сродни документ.

Институт је позвао релевантна министарства Владе Републике Србије и Акредитационо тело Србије да доставе листе српских стандарда и сродних докумената које Институт треба да донесе у 2023. години за потребе спровођења техничких и других прописа у областима за које су надлежна поједина министарства. Своје предлоге за израду српских стандарда у 2023. години, који су релевантни за имплементацију техничких прописа Институту су доставили Министарство трговине, туризма и телекомуникација, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Министарство унутрашњих послова; Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарство рударства и енергетике као и Дирекција за мере и драгоцене метале, орган управе у саставу Министарства привреде.

Такође, и од других заинтересованих страна као што су привредна друштва, друге организације и заједнице, корисници услуга Института, друга правна и физичка лица, Институту је достављено укупно 119 предлога стандарда као и предлога две области стандардизације без навођења ознака стандарда, које су релевантне комисије за стандарде анализирале и од тог броја прихватиле 19 предлога који су унети у план доношења српских стандарда за 2023. годину. Укупан број организација и број стандарда који су достављени Институту дат је у **табели 2.2** док је у **табели 2.3** дат број стандарда који су након анализа од релевантних комисија за стандарде унети у план за 2023. годину.

У организационим јединицама Института, односно ширим областима стандардизације планира се доношење следећих стандарда и сродних докумената, и то у области:

- **рударства и металургије** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: ватро-стални материјали, челик; племенити метали; бакар и легуре бакра; методе хемијских анализа гвожђа и челика; лаки метали и њихове легуре; испитивања без разарања; механичка испитивања метала; рударство; нафтно рударство; металургија праха.
- **машинства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: високе производне технологије, машине алатке и ситан алат; заваривање и сродни поступци; посуде и опрема под притиском; дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт; делови за причвршћивање (навоји, вијци и навртке); технички цртежи, толеранције и зупчаници; гасна инфраструктура, опрема за природни течни нафтни гас; мерење протока флуида у затвореним цевоводима и мерење количине топлотне енергије; уређаји за грејање и грејна тела; индустријске арматуре; гасни апарати; котловска постројења и цевоводи; индустријске арматуре; лифтови, покретне степенице и покретна газашта; безбедност машина; хидрауличне машине и криогена техника; механичке вибрације и удари.
- **грађевинарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: бетон, армирани бетон и преднапрегнути бетон; гипс и производи од гипса; врата, прозори и грађевинско стакло; топлотна техника у грађевинарству; савремени керамички материјали; геотехника; системи аутоматског управљање и надзора у зградама; географске информације; акустика у грађевинарству; зграде и инжењерско-грађевински објекти; безбедност од пожара – техничке мере безбедности зграда од пожара; хидрометрија; елементи за зидање и покривање кровова; снабдевање водом и инжењерство отпадних вода; димњаци; керамичке плочице и санитарна опрема; конзервација културног наслеђа; пројектовање бетонских конструкција; челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције; прорачун дрвених и зиданих конструкција; материјали за путеве.
- **саобраћаја, возила и механизације** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: поштански саобраћај; друмска возила, трактори и машине за пољопривреду и шумарство; машине за земљане радове; туризам и сродне услуге; мотори са унутрашњим сагоревањем; примене на железници; бродоградња и поморске конструкције; ваздухопловство; логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт; светлост и осветљење; безбедност друског саобраћаја и инелигентни транспортни системи; опрема пута.

- **хемијских технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама; природни гас; текстил; текстилне машине и помоћни уређаји; еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге; заштитна одећа и заштитна опрема; мазива и сродни производи; горива нафтног порекла; лабораторијска опрема; кожа и обућа; гума и производи од гуме; целулоза, папир и картон; боје, лакови и сродне технологије и производи; хемија; амбалажа; пластичне масе и битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хидроизолацију.
- **пољопривреде, прехранбене и дрвне индустрије и шумарства** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: системи менаџмента безбедношћу хране; семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи; жита, махуњаче и њихови производи; храна за животиње; млеко и производи од млека; машине за прехранбену индустрију; анализа хране – хоризонталне методе; ђубрива и оплемењивачи земљишта; микробиологија и биотехнологија; дуван и производи од дувана и упаљачи; машине за обраду дрвета; зачини, чај, кафа и какао; сензорске анализе; чврста биогорива; посуђе и прибор у додиру са храном; плоче на бази дрвета; адхезиви; намештај; и обло дрво и резана грађа – трајност дрвета и производа на бази дрвета.
- **безбедности, заштите и животне средине** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: одрживост и друштвена одговорност; безбедност и отпорност; опрема за спорт и рекреацију; безбедност дечијих играчака и заштита потрошача; стоматологија; оптика, фотоника и заштита очију; безбедност од пожара; квалитет ваздуха; квалитет воде; квалитет земљишта; козметика; заштита од буке; карактеризација и управљање отпадом; медицинска средства; медицинска средства; заштита од јонизујућег зрачења и нанотехнологије.
- **општих стандарда** планира се израда стандарда у следећим областима: величине, јединице и мерни инструменти; оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом; системи менаџмента заштитом животне средине; менаџмент енергијом и уштеда енергије.
- **електроенергетике** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: структура информација, документације и графичких симбола, општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем, феритни материјали и суперпроводност, физичке величине и јединице, безбедност апарата за домаћинство и сличних електричних апарата, управљање и комуникација у електроенергетском систему, парне турбине; проводници за надземне водове; електромагнетска компатибилност, услови околине, класификација и методе испитивања, основни принципи и принципи безбедности за интерфејс човек-машина; обележавања и идентификације; електричне инсталације на бродовима; електрични каблови; секундарне ћелије и батерије; електрична вуча; потационе електричне машине; електролучно заваривање; електрични апарати за потенцијално експлозивне атмосфере; осигурачи; изолатори; одводници пренапона; катодне рендгенске цеви; жице за намотаје; светилке и сродна опрема; алармни системи; заштита од атмосферског пражњења; релеји са ненормираном побудом; енергетска постројења изнад 1 kV; електричне инсталације ниског напона; електрични изолациони материјали; опрема за безбедност електростатичког фарбања и завршне обраде; изолациони материјали у електротехници; високонапонске расклопне апаратуре и блокови; нисконапонске расклопне апаратуре; струје кратког споја; ветрогенератори.

- **електронике и телекомуникација** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: енергетска електроника; полупроводничке компоненте; електромеханички саставни делови за електронске уређаје; пиезоелектричне и диелектричне компоненте за контролу и селекцију фреквенција; оптички проводници, каблови, прибор и системи; уређаји са равним екранима; алармни системи, аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема, телекомуникационе технологије.
- **информационих технологија** планира се израда стандарда у следећим ужим областима: софтверски и системски инжењеринг; картице и лична идентификација; информатика у здравству и медицини; аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података, софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет, мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја.

Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину планирано је да се донесу и српски стандарди којима се преузимају хармонизовани европски стандарди, чијом применом се остварује претпостављена усаглашеност са основним захтевима европских директива. Преглед директива ЕУ и број стандарда који се односи на њих дат је у **Прилогу 1.4** овог документа. У току 2023. године преузимаће се и сви новообјављени хармонизовани стандарди, и то у роковима које дефинишу европске организације за стандардизацију.

Табела 2.1 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената по фазама и месецима израде

Фаза израде	Број стандарда и сродних докумената по месецима												УКУПНО (на српском и енглеском језику)
	Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Сеп.	Окт.	Нов.	Дец.	
Нацрт стандарда	130	102	184	104	86	118	72	74	88	59	35	16	1.068
Дефинитивни текст нацрта	123	87	119	146	181	170	128	152	131	150	184	111	1.682
Стандард	108	85	154	138	234	145	207	167	102	111	105	187	1.743

Табела 2.2 – Преглед броја стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна, који су предложени да се унесу у план за 2023. годину

Ред. бр	Назив организације	Укупан број предложених стандарда						
		европски		међународни		изворни	остали	
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском
1.	Агенција за лекове и медицинска средства	11	1	18				
2.	Дирекција за мере и драгоцене метале	3	30		1			
3.	Techart doo		1					
4.	Технологија Застава				1			
5.	Агенција за енергетику Републике Србије	1		1				
6.	Министарство грађевинарства, саобраћаја и	ИСС је дописом обавештен да ово министарство нема предлоге поводом припреме плана доношења српских стандарда.						
7.	Министарство рударства и енергетике	3	3		4	35	2	
8.	Министарство унутрашњих послова	Достављен захтев за стандарде Уједињених нација у пословима разминурања (IMAS-International Mine Action Standards)						
9.	Министарство трговине, туризма и телекомуникација		3		1			
10.	Министарство пољопривреде, шумарства и	ИСС је дописом обавештен да немају предлоге за доношење стандарда						
11.	Рател	ИСС је дописом обавештен да немају захтеве за доношење стандарда						
12.	Министарство за рад, запошљавање, борачка и соци-	ИСС је дописом обавештен да се планира иновирање прописа и да ће користити стандарде из области грађевинарства али да у овом тренутку не располажу						

Табела 2.3 – Преглед броја српских стандарда и сродних докумената од заинтересованих страна који су унети у план доношења за 2023. годину

Ред. бр	Назив организације	Број планираних стандарда који су унети у план за 2023.						
		европски		међународни		изворни	остали	
		на српском	на енглеском	на српском	на енглеском		на српском	на енглеском
1.	Агенција за лекове и медицинска средства	3	1	2				
2.	Министарство трговине, туризма и телекомуникација		1		1			
3.	Министарство рударства и енергетике		1		1	8		
4.	Агенција за енергетику	1		1				

❖ РИЗИЦИ

Ризици за неостваривање плана доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину су:

Ризик: недовољно учешће српских стручњака да добровољним радом у комисијама за стандарде допринесу доношењу српских стандарда, као и њиховој хармонизацији са међународним и европским стандардима.

Мера за ублажавање ризика: Повећати активности на позивању стручњака за учешће у раду комисија. Користити промотивне скупове, семинаре, учешће у раду различитих радних група и друге активности које организује Институт. Позивати стручњаке из малих и средњих предузећа кроз семинаре које организује Привредна комора и сл.;

Ризик: незаинтересованост стручне јавности за учешће у јавној расправи и достављање примедби и предлога у вези са нацртима српских стандарда и сродних докумената који се стављају на јавну расправу.

Мера за ублажавање ризика: Успостављена је могућност бесплатног читања стандарда на јавној расправи путем новог веб сајта Института. На тај начин се радни документи чине знатно доступнији корисницима, па самим тим и могућност достављања примедби од стручне јавности.

Ризик: недовољно придавање значаја раду чланова комисија за стандарде у организацијама које су их делегирале, што у зависности од епидемиолошке кризе може да проузрокује њихово неодржавање седницама комисија за стандарде преко ZOOM апликације и недостављање попуњених гласачких листова код дописних седница, а у случају редовног стања нередовним доношењем чланова на састанке комисија за стандарде.

Мера за ублажавање ризика: Овај ризик се може сматрати прихватљивим.

Сви српски стандарди и сродни документи (као и европски и међународни стандарди и сродни документи), морају да се редовно преиспитују и одржавају (ажурирају) да би се обезбедила њихова актуелност и релевантност, односно спречила њихова застарелост. Из тог разлога комисије за стандарде дужне су да сваки објављени српски стандард и сродни документ из своје надлежности преиспитају бар једном на сваких пет година, рачунајући од дана њиховог објављивања, односно претходног преиспитивања. У истом временском интервалу преиспитују се и европски и међународни стандарди, у складу са динамиком међународних и европских организација за стандардизацију.

Према доступним информацијама добијеним средином септембра 2022. године, Институт ће у 2023. години преиспитати 408 европских стандарда. Такође, Институт ће у 2023. години преиспитати и 152 међународна стандарда оних међународних техничких радних тела у којима има статус пуноправног чланства, као и у оним међународним техничким телима са статусом посматрача чије стандарде је Институт објавио у претходном периоду. У 2023. години, под активношћу редовног преиспитивања, биће редовно преиспитано и 12 изворних српских стандарда.

2.2. АКТИВНОСТ: Тумачење српских стандарда и сродних докумената

Тумачење српских стандарда и сродних докумената је једна од редовних активности које Институт обавља, како на захтев корисника стандарда, тако и на захтев органа државне управе и правосудних органа. Потреба за тумачењем српских стандарда може да проишађе, на пример, из контекста судског поступка, када настане спор у вези са извршавањем обавеза из уговора две уговорне стране или када се српски стандард користи за доказивање да је производ, процес или услуга задовољавајућег квалитета.

Комисије за стандарде су стална радна тела у Институту којима се може упутити било који захтев у вези са објављеним српским стандардима за које је она одговорна. Сваки захтев који Институт прими у том смислу, доставља се на разматрање надлежној комисији за стандарде.

2.3 АКТИВНОСТ: Израда годишњег плана доношења српских стандарда и сродних докумената

У складу са чланом 12. Закона, Институт најмање једанпут годишње израђује план доношења српских стандарда и сродних докумената, који доноси скупштина Института на предлог управног одбора. План има три дела. Први део је у складу са чланом 3. Уредбе ЕУ 1025/2012 и релевантним критеријумом у упутству CEN-CENELEC Internal Regulations – Part 1:2022 и садржи информације о српским стандардима и сродним документима који нису настали, односно не настају идентичним или еквивалентним преузимањем међународних или европских стандарда, а које Институт намерава да донесе или мења, које је донео или изменио на основу претходног плана доношења српских стандарда и који су тренутно у поступку измене или доношења. Други део плана садржи информацију о броју међународних и европских стандарда које Институт до сада није преузео у национални систем стандардизације као и планиране преводе стандарда на српски језик. Трећи део плана садржи пројекте нових српских стандарда и сродних докумената који за основу имају европске стандарде односно европске радне документе који су, на основу тренутно доступних информација, у разним фазама развоја.

Институт је, према члану 3. став 1. Уредбе, дужан да најмање једанпут годишње изради план доношења српских стандарда, као и да службено обавести европске организације CEN и CENELEC, друга национална тела за стандарде која су чланови тих организација и Европску комисију. Поред тога, Институт мора да план доношења објави на својој интернет-страници и у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Предлог годишњег плана доношења српских стандарда који је утврдио управни одбор Института, као и годишњи план који је донела скупштина Института објављују се на интернет-страници Института.

Према члану 8. Одлуке, план доношења српских стандарда је саставни део програма рада Института.

2.4. АКТИВНОСТ: Израда годишњих извештаја за CEN-CENELEC (у складу са Уредбом ЕУ 1025/2012 и Guide 22:2018-01-01)

Европске организације CEN и CENELEC од својих чланова, у складу са члановима 5. и 6. Уредбе 1025/2012, захтевају да погодним активностима охрабрују и потпомажу правилну заступљеност свих битних заинтересованих страна у процесу доношења стандарда, укључујући организације потрошача, активиста за заштиту животне средине и других друштвених организација, као и приступ микро, малих и средњих предузећа (ММСП) стандардима и процесу стандардизације. Поред тога, Институт мора да са националним телима за стандарде из других

земања размењује искуства, односно информације о најбољој пракси за побољшавање учешћа ММСП у активностима стандардизације, као и за олакшавање и повећавање примене стандарда у ММСП. У члану 6. став 3. и члану 24. исте уредбе од чланова CEN-а и CENELEC-а тражи се да припремају годишње извештаје о поменутих активностима и да их достављају CEN-у и CENELEC-у, који их прикупљају од свих чланова, обједињавају и достављају Европској комисији. Из тих разлога Институт има обавезу да сваке године припреми и Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а у Бриселу достави извештај о активностима у вези с поменутих предметима које је предузимао у току претходне године, као и да тај извештај објави на својој интернет-страници.

Линк: https://iss.rs/sr_Cyrl/izvestaji-o-radu-instituta_p4.html

У складу са правилима европских организација за стандардизацију, Институт је званично именовано особе које представљају Институт у радним групама CEN-а и CENELEC-а која се баве питањима сарадње са сектором ММСП, као и питањима која се односе на извршавање обавеза националних тела за стандарде које проистичу из Уредбе 1025/2012 и извештавају о томе најмање једном годишње надлежна тела CEN-а и CENELEC-а.

2.5. АКТИВНОСТ: Одржавање и развој сервиса за претраживање српских стандарда и њихове везе са техничким прописима

У 2023. години ће се за потребе доношења стандарда и сродних докумената контролисати сервис претраге свих важећих техничких прописа који се позивају на српске стандарде, и обрнуто. Овај сервис посебно је значајан имајући у виду да уколико се пропис позива на неки српски стандард, тај стандард постаје обавезан. Сервис је успостављен у сарадњи са компанијом Параграф лекс. У 2023. години планира се даљи развој и ажурирање базе техничких прописа и њихове повезаности са српским стандардима. То подразумева стално ангажовање запослених на праћењу прописа који се позивају на стандарде.

2.6. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање базе стандардизованих термина

База стандардизованих термина Института садржи преко 28.000 термина, а настала је у претходним годинама радом запослених у Институту, као и чланова комисија за стандарде. Користи се приликом преузимања европских и међународних стандарда методом превођења на српски језик, а од 2016. године је јавно доступна ширем кругу корисника преко интернет презентације Института. Циљ отварања базе за јавност јесте промовисање употребе стандардизоване терминологије из различитих области стандардизације, као и укључивање шире стручне јавности у израду терминологије.

У 2023. години планира се даљи рад на анализи, припреми, селекцији и уношењу термина и дефиниција из српских стандарда који су објављени у 2022. години. Планиране активности су припрема, идентификовање стандарда, одабир, додавање области којој припадају за оне термине за које то није било дефинисано, додавање области на енглеском језику, као и активности које претходе додавању терминолошког описа за сваку одредницу.

Такође, посебна пажња ће бити усмерена на прилагођавање и измену приказа терминолошке базе на интернет-презентацији Института како би се корисницима омогућио што информативнији и прегледнији терминолошки корпус.

2.7. АКТИВНОСТ: Одржавање базе електронских верзија српских стандарда и референтних збирки

Сваки српски стандард и сродни документ може бити испоручен као штампана публикација и у електронској форми: као текстуална PDF датотека (за стандарде објављени од 2000. године) и као сликовна PDF датотека (за стандарде објављене до 2000. године). С обзиром на модернизацију и технолошки развој, најтраженија је продаја стандарда у електронској форми. Институт ће наставити процес одржавања и унапређења базе комплетних текстова српских стандарда и сродних докумената и у 2023. години, која Институту обезбеђује централизован приступ електронским публикацијама, што омогућава бољи надзор над њима и значајно смањује ризик од злоупотребе.

Институт наставља да ради на заштити свих електронских публикација које продаје (како својих тако и туђих), којом би требало да се значајно повећа степен њихове сигурности и заштите од неовлашћеног умножавања и дистрибуције. Ову обавезу има према Закону о стандардизацији, у којем је наведено да ауторско право на српском стандарду и сродном документу припада Институту, као и према обавезама преузетим пуноправним чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Институт ће за потребе органа државне управе одржавати архивску збирку повучених српских стандарда и сродних докумената на које се врши позивање у законима, техничким прописима и другим правним актима. Поменути стандарди и сродни документи морају бити доступни за потребе надзора на тржишту и евентуалне судске спорове.

2.8. АКТИВНОСТ: Превођење стандарда и других публикација

Институт као национално тело за стандарде Републике Србије поставио је као један од својих стратешких циљева стално унапређење активности које резултују повећањем броја стандарда на српском језику које Институт преузима у национални систем стандардизације.

Као члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, Институт је укључен у посебне споразуме између Европске уније, односно Европске комисије и наведених организација који се односе на подршку превођења стандарда на националне језике земаља чланица CEN-а и CENELEC-а. Највећи број тих стандарда повезан је са директивама новог приступа, односно националним прописима којима се те директиве преузимају, у којима се претпоставка о усаглашености производа или услуга са њиховим захтевима обезбеђује тзв. хармонизованим стандардима.

Иако се у обезбеђивању превода стандарда на српски језик у највећој мери ослања на екстерне ресурсе, Институт ће и у 2023. години такође ангажовати и своје материјалне и људске ресурсе у мери у којој то постојећи капацитети дозвољавају.

Институт располаже софтвером Trados који помаже при превођењу. Овај софтвер омогућава да се нова издања стандарда који су претходно била објављена на српском језику такође доносе на српском језику уз минималне мануелне корекције.

2.9. АКТИВНОСТ: Сарадња са органима државне управе у вези са процесима приступања Републике Србије СТО, ЕУ и СЕФТА

У 2022. години Институт је активно сарађивао са министарствима у циљу израде и доношења техничких прописа, залажући се при томе да се што пре заврши усаглашавање техничког законодавства Републике Србије са техничким законодавством ЕУ. У том контексту, у 2023. години представници Института учествоваће у раду 10 група за преговоре о приступању Србије ЕУ, и то у: групи за слободно кретање роба, групи за информационо друштво и медије, групи за пољопривреду и рурални развој, групи за безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, групи за рибарство, групи за транспорт, групи за енергетику, групи за трансевропске мреже, групи за животну средину и групи за заштиту

потрошача и заштиту здравља. Поред тога, један представник Института ће, на основу Закона о тржишном надзору, учествовати у телу за координацију тржишног надзора, односно у Одбору за безбедност производа.

У 2023. години Институт ће интензивно сарађивати са ресорним министарством, као и са другим министарствима у вези са:

- спровођењем Закона о стандардизацији;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала за састанке Преговарачке групе 1 – Слободан проток робе, у вези са приступањем Републике Србије ЕУ;
- припремањем потребних извештаја, информација и других материјала у вези са чланством Републике Србије у СЕФТА;
- припремањем потребних материјала за преговоре о приступању СТО, у делу који се односи на Споразум СТО о техничким препрекама у трговини;
- учешћем у програмима техничке помоћи које ће финансирати ЕУ, уколико се Институт определи да у њима учествује са пројектима у вези са стандардизацијом;
- TWINNING пројектима и другим сличним пројектима.

У зависности од потреба и позива надлежних органа државне управе, представници Института учествоваће и у другим активностима.

2.10. АКТИВНОСТ: Међународна сарадња у области стандардизације

Програм међународне сарадње Института за 2023. годину заснива се првенствено на статутарним обавезама и редовним активностима у вези са чланством у међународним и европским организацијама за стандардизацију, које обухватају:

- извршавање редовних обавеза пуноправног члана ISO-а: гласање о нацртима међународних стандарда и радним документима; комуникација са Централним секретаријатом, секретаријатима техничких комитета и поткомитета; учешће у раду Савета ISO-а, Група 4; праћење и примену докумената Савета ISO-а и Одбора за управљање техничким пословима; припреме за учешће у раду Генералне скупштине ISO-а, као и комитета DEVCO и CASCO; координацију сарадње са техничким комитетима и друге послове;
- извршавање редовних обавеза пуноправног члана IEC-а: гласање о нацртима међународних стандарда и другим радним документима; комуникација са Централним бироом IEC-а у Женеви; праћење и примену статутарних докумената Савета IEC-а, као и Одбора за менаџмент стандардизацијом и Одбора за менаџмент сертификацијом; припреме за учешће у раду Генералног заседања IEC-а и друге послове;
- послове у вези са чланством у CEN-у и CENELEC-у, учествовање у развоју и доношењу европских стандарда и њихово преузимање у српски систем стандардизације, редовно гласање у вези са пројектима, нацртима и дефинитивним текстовима европских стандарда, као и редовно уношење података о њима који се преузимају и објављују као српски стандарди; достављање информација о преузетим европским стандардима Менаџмент-центру CEN-а и CENELEC-а (CCMC) у Бриселу; праћење статутарних и других докумената и гласање на њих; учешће у раду Административних одбора; припреме за учешће на заседању Генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а; контакте са CCMC-ом и друге послове;
- укључивање домаћих стручњака у раду међународних и европских организација за стандардизацију, односно њихових техничких комитета у циљу доношења међународних и европских стандарда;

- извршавање обавеза према ETSI-ју, дефинисаних Меморандумом о разумевању који су потписали Институт и ETSI: поштовање начела мировања, организовање јавне дискусије у нашој земљи о сваком новом ETSI стандарду, када је то потребно; утврђивање националног става за гласање и/или достављање примедба на ETSI; преузимање хармонизованих стандарда које је објавио;
- учешће представника Института у међународној шеми за међусобно признавање исправа о оцењивању усаглашености електротехничких уређаја са стандардима IEC-а (у шеми IEC/CEC/CB).

Програм међународне сарадње Института за 2023. годину такође обухвата:

- организацију Генералног заседања CEN-а и CENELEC-а, као и заседања административних одбора CEN-CENELEC-а, у јуну 2023. године, којима ће Институт за стандардизацију Србије и Република Србија бити домаћини следеће године, а којем ће присуствовати око 200 учесника из 34 државе чланице CEN-а и CENELEC-а, као и представници међународних организација за стандардизацију
- 45. заседање Генералне скупштине ISO-а и 57. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/DEVCO), 18-22. септембар 2023. године, Бризбејн (Аустралија)
- 87. заседање Генералне скупштине IEC-а, 22-26. октобар, 2023. године, Шарм Ел Шеик, Египат
- Заседања генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC /ванредно заседање, новембар 2023. године, Брисел, Краљевина Белгија планираће и спровођење активности у оквиру пројекта CEN-а и CENELEC-а под називом „FPA 2021 (Framework Институт ће одржавати статус пуноправног члана у међународним и европским организацијама за стандардизацију (ISO, IEC, CEN и CENELEC) и активно ће учествовати у креирању и спровођењу њихових политика и стратегија. У том циљу, у 2023. години представници Института ће учествовати на заседањима управних и других тела, а листа заседања са местом и временом одржавања дата је у табели у **Прилогу 2.6.**

2.11. АКТИВНОСТ: Учесће представника Института у раду техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију

У 2023. години Институт ће координисати учешће српских стручњака у предлагању, изради, утврђивању, преиспитивању и одржавању међународних стандарда и сродних докумената, као и на заседањима техничких радних тела међународних организација за стандардизацију ISO и IEC и њиховог заједничког техничког комитета за информациону технологију ISO/IEC JTC 1, као и у европским организацијама за стандардизацију CEN и CENELEC.

Планирано је да у 2023. години представници, односно стални делегати Института у техничком одборима (BT) CEN-а и CENELEC-а учествују на више заседања тих тела, а број учесника и место одржавања приказани су у **Прилогу 2.6**, где је дато и детаљно образложење.

У току 2023. године очекује се већа ангажованост домаћих стручњака, посебно представника ММСП, у раду поменутих техничких радних тела. Ове активности су изузетно значајне за Институт јер ће, учествујући у њима, представници Института стицати неопходно искуство у раду европских техничких радних тела за стандардизацију, и остваривати законом утврђене обавезе Института да у тим организацијама представља и заступа интересе Републике Србије у вези са стандардизацијом.

2.12. АКТИВНОСТ: Институт као информациони центар за стандарде у складу са захтевима докумената СТО, ЕУ и СЕФТА споразума

Информациони центар Института обухвата стандардотеку, читаоницу и Контактну тачку за нотификацију и пружање информација у вези са српским стандардима.

На основу Уредбе о поступку пријављивања и начину информисања који се односе на техничке прописе, оцењивање усаглашености и стандарде („Сл. гласник РС”, бр. 45/2010 и 114/2015) Институт делује као информативни центар за стандарде (у складу са Кодексом добре праксе, споразумом СЕФТА и Директивом ЕУ 2015/1535) и има обавезу да одговара на захтеве потписника међународних споразума и других заинтересованих страна и обезбеђује документе у вези са стандардима који су донети или предложени за доношење у Републици Србији.

Информациони центар бесплатно пружа одговоре на питања у вези са: делатношћу, публикацијама и услугама Института; српским, европским и међународним стандардима; националним стандардима појединих земаља; техничким законодавством ЕУ, тј. директивама и другим документима са којима су у вези српски стандарди и сродни документи. Информациони центар наплаћује по посебној тарифи одговоре који захтевају детаљнију анализу.

Европским организацијама за стандардизацију редовно доставља информације о изворним српским стандардима планираним за доношење у следећој години.

2.13. АКТИВНОСТ: Реализација промотивних активности према Маркетинг-плану за 2023. годину

Маркетиншке активности Института имају за циљ информисање шире јавности и подизање друштвене свести у нашој земљи о значају стандарда и стандардизације. Институт је најпре периодично спроводио маркетиншке кампање намењене појединим циљним групама. Почев од 2016. године, ове активности су се планирале и организовано спроводиле у складу са Акционим планом за спровођење Стратегије развоја система инфраструктуре квалитета у Републици Србији (2015-2020), као и Маркетинг-планом Института за текућу годину. У 2023. години повећати маркетиншке активности вазано за организацију Генералног заседања СЕН-а и СЕНЕЛЕС-а која ће се одржати у Београду. Такође, планира се настављање маркетиншких активности усмерених на промовисање користи од примене стандарда и на промовисање целокупне понуде производа и услуга Института. Маркетинг-план Института за 2022. годину дат је у **Прилогу 1.2.** а План семинара и радионица за 2023. годину дат је у **Прилогу 1.3.**

Институт ће у 2023. години наставити са спровођењем започетих маркетиншких активности, које ће, у складу са трендовима дигиталног маркетинга, бити у форми онлајн кампања, објављивања вести из света стандардизације на веб-сајту Института и налозима на друштвеним мрежама, као и кроз успостављање и јачање сарадње са веб-порталима удружења и организација намењеним потенцијалним корисницима стандарда. Одељење за продају, маркетинг и едукацију ће, такође, пратити календар организовања сајмова и стручних скупова који су из области повезаним са стандардима и у складу са могућностима, организовати учешће представника Института на овим догађајима.

Конкретне промотивне активности обухватиће следеће:

- месечно промовисање најновијих српских стандарда на српском језику, објављених у Решењу о доношењу српских стандарда и сродних докумената за сваки месец (подразумева припрему и слање рекламног материјала купцима, објављивање вести на веб-сајту Института и спровођење кампање на друштвеним мрежама Института);
- промоцију користи од чланства у Институту, као и јачање везе са постојећим члановима Института;

- промовисање рада комисија за стандарде, у циљу упознавања јавности са начином доношња српских стандарда, као и укључивања нових стручњака у рад комисија за стандарде;
- редовно обавештавање о услугама Института (сертификација, тумачење захтева стандарда, пружање стручне помоћи);
- организовање обука из области стандардизације као посебан вид промоције примене стандарда (вебинара и семинара, уколико околности и тренутна ситуација буду дозвољавали), у циљу подизања нивоа знања из одређених области стандардизације и олакшавање примене стандарда. Као и претходних година, организоваће се комерцијалне и бесплатне обуке (намењене студентима, члановима комисија и промовисању одређених стандарда широј јавности). Комерцијалне обуке биће организоване у зависности од расположивости спољних предавача и у договору са њима. Тематски, области едукације су следеће: системи менаџмента (квалитетом, заштитом животне средине, безбедношћу и здрављем на раду, као и интегрисани системи менаџмента), обуке за лабораторије (интерне провере, рицизи у лабораторијама, мерна несигурност итд.), тумачење захтева појединих стандарда, енергетска ефикасност, медицинска средства, процена ризика, технике процене ризика, електромгнетска компатибилност итд. У складу са потребама и захтевима корисника, вебинари за које постоји изражено интересовање биће организовани више пута у току године.

При реализацији обука треба имати у виду и да су током године могућа одступања од годишњег плана из различитих разлога (нпр. немогућност ангажовања планираних предавача у предвиђеном термину, недовољна заинтересованост и одзив корисника на понуђене обуке, накнадно откривање непланиране теме која је тренутно актуелна итд.).

2.14. АКТИВНОСТ: Издавање посебних публикација Института

У 2023. години Институт ће наставити са добром праксом издавања посебних тематских збирки стандарда из појединих области за које се процени да постоји интересовање стручне јавности. Такође, у циљу популарисања стандарда и стандардизације, повећања броја експерата у раду техничких тела, као и промовисања услуга Института планирано је издавање промотивних штампаних брошура, е-брошура и промотивног материјала, као и садржајно и визуелно унапређивање материјала за оглашавање и едукацију.

Институт ће настојати да поједине издавачке пројекте оствари у сарадњи са другим институцијама и организацијама, уколико ресурсе не може да обезбеди сам, а у зависности од процене остваривања заједничког интереса.

У том смислу, у 2023. години планира се објављивање:

- извештаја о раду Института за 2022. годину који се користи у промотивне сврхе и представља Институт широком кругу корисника као и међународним, регионалним и националним телима за стандарде са којима Институт сарађује;
- превода информативних и промотивних брошура међународних и европских организација за стандардизацију којима се популаришу стандарди из одређених области;
- електронских збирки стандарда из најтраженијих области;
- ажурираних електронских збирки стандарда, у складу са новообјављеним стандардима и сродним документима које те збирке садрже;
- службеног гласила *ИСС информације* на интернет страници Института, које садржи информације о преиспитивању, објављивању, повлачењу, нацртима српских стандарда и сродних докумената и подаци о оснивању комисија, пројектима, јавним расправама и пројектима стандарда из међународне и европске стандардизације;

- електронског гласила *ИСС Новости* једном месечно, које се садржи актуелне информације из националне, међународне и европске стандардизације.
- билтена „Стандардизација“, који излази квартално у штампаном и електронском облику и садржи информације о члановима Института, активностима Института, активностима у међународној и европској стандардизацији, иновацијама и новинама у инфраструктури квалитета.

2.15. АКТИВНОСТ: Унапређење интернет странице (веб-сајта) Института

У 2023. години наставиће се са унапређењима страница за претраживање стандарда, страница са термилошком базом и базом стандарда и прописа, јер су према подацима из претходних година то најпосећеније странице сајта и потребно их је прилагодити потребама корисника. Такође, на основу примедба корисника сајта закључено је да приказ података о стандардима треба побољшати, односно допунити га детаљнијим информацијама о стандардима. Интернет страница Института је најважније средство комуникације са корисницима, укључујући и чланове комисија за стандарде и сродне документе, па се очекује да ће се поменути изменама подстаћи продаја стандарда и коришћење свих осталих услуга које Институт пружа и о којима информише јавност.

Сем тога, у оквиру дела веб сајта који се односи на међународну сарадњу Института, планира се отварање новог дела у вези са информисањем јавности о националним телима за стандардизацију са којима је Институт потписао меморандум о разумевању, у оквиру којег се одвија билатерална сарадња са тим националним организацијама.

Поред тога, део веб странице који се односи на сарадњу Института са Инфоцентрима у шест регионалних привредних комора биће допуњен новим активностима које Институт нуди као проширење сарадње са привредницима/члановима регионалних привредних комора.

Такође, наставиће се са унапређењем садржаја који се постављају на друштвене мреже (Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube итд.).

2.16. АКТИВНОСТ: Развој и одржавање информационог система Института

Информациони систем Института састоји се од локалне рачунарске мреже (LAN), системских софтвера, апликативних софтвера и информатичких ресурса (систем за управљање подацима о српским стандардима и сродним документима).

У 2023. години планирају се следећи послови и задаци:

а) Текуће одржавање локалне рачунарске мреже и припадајућег хардвера и софтвера

Запослени у Институту ће уз помоћ спољних сарадника одржавати локалну рачунарску мрежу, системски софтвер, интегритет система и опрему Института. Пружаће помоћ корисницима при употреби хардвера и софтвера, у роковима предвиђеним усвојеним процедурама израђиваће резервне копије софтвера и докумената и бринути о сигурности и што већој расположивости информационог система. Планирана је даља набавка нових рачунара, а у циљу покретања новог циклуса обнављања рачунарске опреме.

б) Одржавање апликативних софтвера

Очекује се да почетком 2023. године Институт пређе на пуну примену система за управљање документима (ДМС) због чега ћем бити потребно непрекидно пратити функционисање и оптимизацију система.

Планира се унапређење система за управљање подацима о стандардима применом новијих и модернијих технолошких решења.

Планира се наставак сарадње са АПР - Агенцијом за привредне регистре у вези са допуњавањем података о привредним субјектима из њихових регистара који су купци стандарда.

Запослени у Институту ће за потребе доношења стандарда и сродних докумената, као и за потребе других активности које Институт обавља, одржавати апликације које Институт користи и у њима ће, према потреби, вршити измену или надградњу. Истовремено, уколико буде новонабављених софтвера, запослени ће учествовати у њиховом имплементирању и обуци крајњих корисника.

в) Интернет-страница Института

У 2020. години Институт је почео са коришћењем новог интерфејса интернет-странице Института, Развој и имплементација свих функционалности новог интерфејса наставиће се и у 2023. години.

г) Одржавање функције продаје стандарда преко Интернета

Запослени у Институту ће, заједно са спољном подршком, одржавати успостављену функцију електронског плаћања помоћу платних картица (VISA, MasterCard и сл.), које се врши преко интернет-странице Института, као и одржавање електронског преузимања плаћених публикација.

2.17. АКТИВНОСТ: Продаја стандарда и сродних докумената

Институт продаје српске стандарде, сродне документе и друге публикације. Поред тога, на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, Институт продаје:

- међународне стандарде и сродне документе (ISO, IEC и ISO/IEC);
- британске стандарде и сродне документе (BS);
- немачке стандарде и сродне документе (DIN);
- руске стандарде и сродне документе (ГОСТ Р);
- међудржавне стандарде и сродне документе (ГОСТ) који важе на територији свих држава чланица Заједнице Независних Држава;
- стандарде и сродне документе Европског института за телекомуникационе стандарде (ETSI);
- стандарде и сродне документе Америчког друштва за испитивање и материјале (ASTM);
- стандарде и сродне документе Института за стандардизацију Босне и Херцеговине (BAS).

У вези с тим, Институт има обавезу да међународне и националне организације са којима је закључио уговоре, на свака три месеца, извештава о броју продатих стандарда, као и да им уплати уговорени износ накнаде за ауторска права за све продате стандарде у претходном тромесечју, уз право задржавања уговорене провизије.

Током 2023. године планира се јачање и интензивирање електронске продаје националних стандарда, као и маркетиншка подршка у јачању ове врсте продаје, а томе ће и помоћи редизајнирана интернет-страница Института.

Промовисаће се услуга умножавања (репродуковања) српског стандарда у целости или делимично, у штампаном или електронском облику (укључујући коришћење преко интранета) у интерној публикацији крајњег корисника (као што је приручник, каталог, проспект и сл.) или

уџбенику или сличној публикацији намењеној продаји, као и другој врсти стручних књига, часописима, бази података и слично.

У 2023. години наставиће се са продајом стандарда посредством претплате за привредне субјекте и посебне претплате која је успостављена за високошколске установе.

Под посебно повољним условима наставиће се продаја стандарда за микро, мала и средња привредна друштва, као и обуке из различитих области стандардизације.

Такође, промовисаће се и већ успостављене могућности онлајн читања стандарда под изузетно повољним условима за све кориснике, као и могућности набавке тзв. пакета стандарда по посебним попустима за кориснике који истовремено набављају од 10 до 400+ примерака стандарда.

Очекује се да Институт током 2023. године закључи тзв. дилерске уговоре, чиме би се омогућило да се стандарди, уз прецизно уговорене услове и поштовање утврђених правила у међународним и европским организацијама за стандардизацију, продају и на другим продајним местима, ван просторија Института. Поред тога, планира се увођење и других, савремених решења пласирања српских стандарда и сродних докумената, која су у складу са препорукама и трендовима у европским и међународним организацијама, уз помоћ којих би се омогућило повећање продаје и раст остварених прихода Института.

2.18. АКТИВНОСТ: Обуке стручњака за учешће у националној и/или међународној и европској стандардизацији

Институт планира да и у 2023. години настави са осмишљавањем и одржи најмање 2 семинара/вебинара, односно курсеве и радионице за заинтересоване стручњаке, на којима би они стицали посебна знања у вези са стандардима, стандардизацијом и сродним активностима, односно на којима би се обучавали за ефикасан и ефикасан рад у комисијама за доношење стандарда и сродних докумената.

Програмом ових семинара, курсева и радионица ће бити обухваћена знања и вештине у вези са процедурама и правилима српске, европске и међународне стандардизације и сродних активности, а нарочито ће бити промовисан значај и додата вредност учешћа српских стручњака у доношењу српских, европских и међународних стандарда и сродних докумената.

2.19. АКТИВНОСТ: Пружање стручне помоћи у примени и испуњавању захтева српских стандарда

У 2023. години биће предузета интензивнија промоција ове услуге на различите начине, директно, посетама потенцијалних корисника или достављањем промотивних материјала мејлом или званичном поштом или на друге начине, са циљем добијања најмање два клијента.

Предности које Институт издвајају од осталих пружалаца ове услуге су поверење у Институт као референтну установу за стандардизацију, кадровски капацитети (запослених различитих специјалности) могућност пласирања најактуелнијих информација о развоју стандардизације на међународном и европском нивоу, као и искуство у обукама из области стандардизације.

Потенцијални корисници ове услуге припадају индустријском сектору, сектору услуга, јавном сектору, образовним установама и др. Имајући у виду развој сектора услуга, као и на чињеницу да су и на европском и међународном нивоу значајна пажња и активности усмерене на тај сектор, посебна пажња биће посвећена корисницима из области образовања, здравства, информационих технологија, преводилачких услуга и туризма.

Организације које траже пружање услуге стручне помоћи често расписују јавне набавке, па ће се ради прибављања информација о потенцијалним клијентима користити портал јавних набавки и огласи у средствима јавног информисања, директни контакти са потенцијалним корисницима ове услуге, као и скупови, конференције и семинари на којима се јавност информише о појединим стандардима или групи стандарда.

2.20. АКТИВНОСТ: Одржавање, преиспитивање и побољшавање интегрисаног система менаџмента

У 2022. години је успешно завршен други надзор интегрисаног система менаџмента, као и Комбинована провера испуњености критеријума пуноправног чланства са провером SRPS ISO 9001. Крајем 2022. године и током 2023. године радиће се на унапређењу процеса и документације, у којима су на интерним и екстерним проверама идентификоване препоруке за побољшавање као и на основу MRMC Chair Assessment Report-а о оцењивању испуњености критеријума за пуноправно чланство у CEN/CENELEC. У складу са тим, преиспитаће се процес комуникације, процедура за поступање са приговорима и начин подношења приговора, Интерна правила стандардизације, као и целокупан процес менаџмента безбедношћу информација.

Током 2023. године Институт ће интегрисани систем менаџмента квалитетом и безбедношћу информација континуирано преиспитивати и пратити реализацију корективних мера покренутих на основу налаза екстерне провере ISMS и вредновати њихову ефективност. У циљу побољшавања интегрисаних система менаџмента биће посебно праћена реализација циљева безбедности информација и сви идентификовани ризици за систем менаџмента квалитетом и систем менаџмента безбедношћу информација као и ефективност мера за њихову контролу. Такође, биће обављене и редовне интерне провере интегрисаног система менаџмента, преиспитивање од стране руководства као и континуиране обуке запослених у циљу обнављања знања за систем менаџмента квалитетом и систем менаџмента безбедношћу информација. Нарочита пажња ће бити посвећена налазима са Интерне и екстерне провере који се односе на Комбиновану проверу испуњености критеријума пуноправног чланства, као и налазима из MRMC Chair Assessment Report-а.

2.21. АКТИВНОСТ: Сарадња са образовним институцијама

Континуирана сарадња са факултетима и универзитетима један је од важних циљева Института. У том смислу, Институт има успостављену успешну вишегодишњу сарадњу са неколико факултета, која се пре свега реализовала кроз представљање рада Института и основних појмова о стандардизацији студентској популацији.

У току 2023. године активности сарадње са образовним институцијама биће усмерене на успостављање сарадње са техничким факултетима са којима Институт до сада није сарађивао, како би се професори и студенти тих факултета ближе упознали са радом Института. Такође, са факултетима са којима је већ склопљен уговор о сарадњи биће проширене и конкретизоване активности сарадње, кроз организовање предавања прилагођених њиховим потребама. У циљу промоције визуелног идентитета Института, у договору са факултетима понудиће се израда промотивних плаката и њихово постављање у холловима факултета.

С обзиром на то да међународне организације за стандардизацију ISO и IEC посвећују доста пажње едукацији у области стандардизације, праћење њихових активности у вези са овим питањем биће такође редовно спровођено у току 2023. године.

3. СЕРТИФИКАЦИЈА ПРОИЗВОДА, СИСТЕМА МЕНАџМЕНТА И ОСОБА

На основу члана 7. тачка 15б) Закона о стандардизацији („Сл. гласник РС”, 36/2009, 46/2015) Институт, поред осталог, обавља послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

У 2023. години Сертификационо тело Института (у даљем тексту: СТИ) планира да заврши активности у вези са добијањем акредитације за друге системе менаџмента према стандардима:

- SRPS ISO 14001:2015, *Системи менаџмента животном средином – Захтеви са упутством за коришћење*
- SRPS ISO 45001:2018, *Системи менаџмента безбедношћу и здрављем на раду – Захтеви са упутством за коришћење*
- SRPS ISO/IEC 27001:2014, *Информационе технологије – Технике безбедности – Системи менаџмента безбедношћу информација – Захтеви*

СТИ има обавезу да подиже компетентност проверавача. И у 2023. планира се реализација обука за водеће провераваче према SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018. Такође, поред повећања броја интерних проверавача, планира се и повећање броја екстерних проверавача са одговарајућим компетентностима за провере система менаџмента. Циљ је да Регистар сертификационог тела Института поседује довољан број увек доступних компетентних проверавача.

СТИ ће организовати интерне обуке и састанке са проверавачима у циљу обавештавања о евентуалним изменама у систему менаџмента сертификационог тела, правилима сертификације и акредитације, као и у циљу освежавања знања.

СТИ ће у 2023. предузети све активности неопходне за одржавање акредитације што подразумева припрему и осведочење пред АТС на локацији клијента као и припрему и оцењивање на локацији ИСС.

СТИ планира реализацију почетних сертификација, код нових клијената, са акцентом на постојеће ЕА кодове, додељене од стране АТС, а који нису били предмет провера у претходне две године. Планом је предвиђено да се сертифицикује 5 нових клијената.

Такође током 2023. године СТИ планира да реализује сертификације за које нису потребне акредитације. Ово подразумева истраживање тржишта и идентификацију стандарда за сертификацију а који нису обухваћени шемом акредитације.

Такође, СТИ ће извршити провере сертификација додељених у 2021. и 2022. години, кроз надзорне провере у складу са Програмом трогодишњег циклуса сертификације.

Током 2023. године наставиће се са промотивним активностима које имају за циљ да се шири свест о значају стандардизације и користима које организације имају од примене стандарда и сертификације, а у циљу помоћи привреде, посебно малим и средњим предузећима, у освајању домаћих, регионалних, европских и међународних тржишта. СТИ ће у сарадњи са маркетиншким одељењем промовисати услуге Института кроз различите маркетиншке активности (израде промотивног материјала, контактирањем заинтересованих страна, одржавањем информативних вебинара, семинара, научних скупова и др.).

Одржавање и контрола непристрасности један је од основних константи СТИ и с тим у вези СТИ ће надаље одржавати састанке комисије за непристрасност и предузимати све активности у циљу очувања непристрасности процеса сертификације.

4. РАЗВОЈ И ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНОГ ЗНАКА УСАГЛАШЕНОСТИ СА СРПСКИМ СТАНДАРДИМА

На основу члана 7. тачка 12) Закона Институт, поред осталог, одобрава употребу националног знака усаглашености са српским стандардима у складу са правилима Института.

Стратешким Програмом развоја Института за период 2022 – 2024. године предвиђено је промовисање примене националног знака усаглашености. Национални знак усаглашености са српским стандардима додељује се према правилима и процедурама који су успостављени на основу Закона о стандардизацији, оснивачког акта и Статута Института. Примена националног знака усаглашености са српским стандардима треба да представља поруку произвођача и пружалаца услуга о високом степену поузданости, квалитету и брзи о потрошачима, као и о конкурентности на тржишту. Употреба знака утицаће на стицање и повећање поверења потрошача и препознавање произвођача/ пружаоца услуга на тржишту. У наредне три године потребно је усмерити пажњу на промовисање овог савременог концепта, унапређење стручних и техничких капацитета, привлачење клијената и додељивање Знака усаглашености за најмање 10 производа или услуга у 2023. години.

5. ВАНРЕДНЕ АКТИВНОСТИ ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ СРБИЈЕ

5.1 АКТИВНОСТ: Организација Генералног заседања европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC

Међународна сарадња Института за 2023. годину посебно је фокусирана на то што су Република Србија и Институт домаћини Генералног заседања CEN-а и CENELEC-а, као и заседања Административних одбора CEN-CENELEC-а која ће бити одржана од 19. до 22. јуна 2023. године у Београду. Овом значајном догађају, који траје четири дана, присуствују представници 34 национална тела за стандардизацију - чланица CEN-а и CENELEC-а. Уобичајено је да се прво одрже засебна заседања Административних одбора CEN-а и CENELEC-а, а затим заједничко заседање ова два тела. Након тога, одржавају се засебна заседања Генералних скупштина CEN-а и CENELEC-а, а после и заједничко заседање Генералних скупштина. Осим учесника који су представници чланица CEN-а и CENELEC-а, најважнијем годишњем заседању CEN-а и CENELEC-а сваке године, као гости, присуствују и највиши званичници ISO-а и IEC-а, тако да се очекује долазак приближно 200 гостију из иностранства. Учесницима који нису у могућности да присуствују самом заседању на лицу места биће омогућено онлајн учешће.

Организација овог значајног заседања од Института захтева потпуну логистичку подршку, почев од обезбеђивања смештаја за учеснике, сала за одржавање заседања и састанака које су опремљене аудио-визуелном опремом, ИТ подршку, организацију коктела добродошлице и свечане вечере и слично.

Као и сви претходни домаћини генералних заседања европских организација за стандардизацију, и Институт је у обавези да организацију догађаја у потпуности спроведе према правилима која су утврдили CEN и CENELEC. Радна група коју је формирао директор Института успоставила је контакт са колегама из CEN-а и CENELEC-а и утврђено је да се на двомесечном нивоу одржавају заједнички састанци да би се пратила реализација договорених активности.

5.2. АКТИВНОСТ: Пружање посебних услуга на основу уговора

Уколико буде било потребно, у зависности од интересовања и потреба министарстава, привредних субјеката и других ентитета, Институт ће пружати и услуге у вези са стандардима и стандардизацијом које нису наведене у овом програму рада. Обављање тих услуга биће регулисано непосредним уговорима између Института и корисника услуга.

5.3. АКТИВНОСТ: Спровођење „Програма финансијске подршке привредницима – Коришћењем стандарда до конкурентнијих производа”

У току 2022. године Институт ће учествовати у реализацији активности из програма финансијске подршке привредницима под називом „Коришћењем стандарда до конкурентнијих производа”. Програм је развило Министарство привреде у сарадњи са Развојном агенцијом Србије, а на основу Програма економских реформи за период од 2021. до 2023. године, Структурна реформа број 19 – Безбедан и квалитетан производ – фактор развоја индустрије.

Основни циљ програма јесте унапређење конкурентности, безбедности и квалитета производа и услуга, односно олакшан приступ тржиштима и повећање ниова конкурентности, првенствено малих и средњих предузећа и предузетника. Овај програм допринеће повећању нивоа коришћења стандарда у производњи и организацији пословања, сертификацији производа, система менаџмента, као и повећању коришћења других услуга у области инфраструктуре квалитета.

ПРИЛОЗИ I

ПРИЛОГ 1.1
ПРЕГЛЕД БРОЈА СТАНДАРДА И СРОДНИХ ДОКУМЕНАТА ПО КОМИСИЈАМА
И МЕТОДАМА ПРЕУЗИМАЊА ЗА 2023. ГОДИНУ

Према члану 12, став 4. Статута, план доношења српских стандарда је саставни део Програма рада Института. Имајући у виду обавезу да план мора бити јавно доступан, Институт План доношења српских стандарда за 2022. годину објављује на својој интернет-страници, а информацију о постојању плана даје у свом службеном гласилу „ИСС информације”. Цео документ се може преузети на линку https://iss.rs/sr_Cyrl/work-plan_p834.html.

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
А.1 Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај					
1.	A228	Туризам и сродне услуге	0	2	2
2.	A331	Поштански саобраћај	0	3	3
3.	B082	Рударство	10	1	11
4.	B184/SS1	Савремени керамички материјали	0	7	7
5.	B321	Експлозивни за цивилну употребу	0	60	60
6.	C017-1	Методe хемијске анализе гвожђа и челика	1	2	3
7.	C017-2	Челик	7	47	54
8.	C026	Бакар и легуре бакра	1	10	11
9.	C079	Лаки метали и њихове легуре	2	4	6
10.	C119	Металургија праха	1	5	6
11.	C135	Испитивање без разарања	5	6	11
12.	C164	Механичка испитивања метала	3	18	21
13.	C263/SS1	Сигурно чување новца, вредносних предмета и носилаца података	0	4	4
14.	I211	Географске информације	0	18	18
15.	M010	Технички цртежи, толеранције, зупчаници, лежаји и навојни спојеви	9	79	88
16.	M011	Посуде и опрема под притиском	0	17	17

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
17.	M022	Друмска возила	0	8	8
18.	M023	Трактори и машине за пољопривреду и шумарство	0	38	38
19.	M039	Високе производне технологије, машине алатке и ситан алат	0	7	7
20.	M044	Заваривање и сродни поступци	0	57	57
21.	M049	Гасни апарати	0	25	25
22.	M057	Котловска постројења и цевоводи	0	38	38
23.	M070	Мотори са унутрашњим сагоревањем	3	5	8
24.	M096	Дизалице, опрема за дизање и континуални транспорт	8	20	28
25.	M108	Механичке вибрације и удари	0	1	1
26.	M115	Хидрауличне машине, криогена техника, мерење протока флуида у затвореним цевоводима и количине топлотне енергије мерење	4	64	69
27.	M127	Машине за земљане радове	0	14	14
28.	M153	Индустријске арматуре	0	19	19
29.	M178	Лифтови, покретне степенице и покретна газишта	0	10	10
30.	M180	Сунчева енергија	1	1	2
31.	M199	Безбедност машина	0	32	32
32.	PKS C174	Племенити метали	0	2	2
33.	M234	Гасна инфраструктура, опрема за природни и течни нафтни гас	2	17	19
34.	M295	Уређаји за грејање и грејна тела	0	12	12
35.	P256	Примене на железници	0	98	98
36.	B082/PKS B067	Нафтно рударство	0	22	22
37.	R188	Бродоградња и поморске конструкције	0	15	15
38.	S020	Ваздухопловство	0	186	186
39.	U043	Акустика у грађевинарству	1	4	5

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
40.	U059	Зграде и инжењерско-грађевински објекти	1	12	13
41.	U071	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон	1	16	17
42.	U071/PKS 1	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон – Цемент и креч	0	6	6
43.	U071/PKS 2	Бетон и компоненте бетона, армирани бетон и преднапрегнути бетон – Камен и агрегати	0	13	13
44.	U113	Хидрометрија	4	3	7
45.	U125	Елементи за зидање и покривање кровова	0	5	5
46.	U162	Врата, прозори и грађевинско стакло	0	23	23
47.	U163	Топлотна техника у грађевинарству	0	27	27
48.	U165	Снабдевање водом и инжењерство отпадних вода	1	31	32
49.	U166	Димњаци	0	4	4
50.	U182	Геотехника	2	16	18
51.	U189	Керамичке плочице и санитарна опрема	2	2	4
52.	U227	Материјали за путеве	2	17	19
53.	U247/SS1	Системи аутоматског управљања и надзора у зградама	0	8	8
54.	U250-1,8	Основе прорачуна конструкција, дејства на конструкције и сеизмички прорачун	0	15	15
55.	U250-2	Пројектовање бетонских конструкција	0	5	5
56.	U250-3,4,9	Челичне конструкције, спрегнуте конструкције од челика и бетона и алуминијумске конструкције	0	27	27
57.	U250-5,6	Прорачун дрвених и зиданих конструкција	0	2	2
58.	U346	Конзервација културног наслеђа	0	6	6
59.	U 442	Информационо моделирање објеката – BIM	3	10	13
60.	Z021/PKS U092	Безбедност од пожара – Техничке мере безбедности зграда од пожара	0	15	15
61.	Z104	Логистика, контејнери за транспорт терета и унутрашњи транспорт	0	12	12

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
62.	Z169	Светлост и осветљење	0	9	9
63.	Z204	Безбедност друмског саобраћаја и интелигентни транспортни системи	0	28	28
64.	Z226	Опрема пута	1	3	4
65.	Z226/PKS 1	Опрема пута - Заштитне ограде на путевима	3	11	14
Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај укупно:			78	1304	1382
А.2 Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде					
66.	A012	Величине, јединице и мерни инструменти	1	4	5
67.	A207	Системи менаџмента заштитом животне средине	3	1	4
68.	A260	Менаџмент људских ресурса	1	0	1
69.	A292	Безбедност и отпорност	0	5	5
70.	A301	Менаџмент енергијом и уштеда енергије	0	2	2
71.	A268	Одрживост и друштвена одговорност	1	0	1
72.	B028-1	Мазива и сродни производи	3	3	6
73.	B028-2	Горива нафтног порекла	4	28	32
74.	B048	Лабораторијска опрема	0	5	5
75.	B238	Чврста биогорива	4	11	15
76.	B336	Битумен, битуменска везива и флексибилне траке за хироизолацију	1	14	15
77.	C107	Корозија и заштита материјала од корозије металним и другим неорганским превлакама	4	26	30
78.	CASCO	Оцењивање усаглашености и менаџмент квалитетом	8	10	18
79.	D083	Опрема за спорт, рекреацију и игралишта	0	36	37
80.	D089	Плоче на бази дрвета	3	0	3
81.	D089/PKS H061-11	Плоче на бази дрвета – Адхезиви	0	13	13
82.	D136	Намештај	0	21	21

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
83.	D218	Обло дрво и резана грађа	2	4	6
84.	D218/PKS D038	Обло дрво и резана грађа – Трајност дрвета и производа на бази дрвета	0	9	9
85.	E034-12	Сензорске анализе	0	3	3
86.	E034-17	Системи менаџмента безбедношћу хране	0	0	0
87.	E034-2,11	Семе и плодови уљарица, масти и уља биљног и животињског порекла и њихови споредни производи	4	7	11
88.	E034-4	Жита, махуњаче и њихови производи	2	5	7
89.	E034-4/PKS E034-10	Жита, махуњаче и њихови производи – Храна за животиње	0	4	4
90.	E034-5	Млеко и производи од млека	2	4	6
91.	E034-9	Микробиологија и биотехнологија	5	22	27
92.	E034-3	Воће, поврће и њихови производи	4	0	4
93.	E034-7,8,15	Зачини, чај, кафа и какао	2	0	2
94.	E126	Дуван, производи од дувана и упаљачи	1	4	5
95.	E153	Машине за прехранбену индустрију	0	7	7
96.	E194	Посуђе и прибор у додиру са храном	0	5	5
97.	E275	Анализа хране - Хоризонталне методе	1	10	11
98.	F038	Текстил	4	33	37
99.	F094	Заштитна одећа и заштитна опрема	5	45	50
100.	F219	Еластичне, текстилне и ламинатне подне облоге	0	7	7
101.	G045	Гума и производи од гуме	4	23	27
102.	G061	Пластичне масе	5	60	65
103.	G120	Кожа и обућа	0	17	17
104.	H006	Целулоза, папир и картон	6	15	21
105.	H035	Боје, лакови и сродне технологије и производи	4	75	79

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
106.	H047	Хемија	0	1	1
107.	H054	Етарска уља	1	0	1
108.	H130	Графичка технологија,	5	5	10
109.	H134	Ћубрива, оплемењивачи земљишта и биостимулатори биљака	2	11	13
110.	H146	Квалитет ваздуха	1	15	16
111.	H147	Квалитет воде	2	49	51
112.	H190	Квалитет земљишта	3	10	13
113.	H193	Природни гас	0	16	16
114.	H217	Козметика	0	12	12
115.	M039-4	Машине за обраду дрвета	0	10	10
116.	Z021	Безбедност од пожара	0	17	17
117.	Z043	Заштита од буке	4	9	13
118.	Z052	Безбедност дечјих играчака и заштита потрошача	1	14	15
119.	Z076	Медицинска средства	4	133	137
120.	Z085	Заштита од јонизујућег зрачења	0	6	6
121.	Z106	Стоматологија	2	36	38
122.	Z172	Оптика, фотоника и заштита очију	0	17	17
123.	Z183	Циркуларна економија и управљање отпадом	2	27	29
124.	Z229	Нанотехнологије	1	4	5
125.	Z261-5	Амбалажа	1	6	7
Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде укупно:			113	936	1.049
А.3 Одељење за издавачку делатност и превођење					
126.	A037	Терминологија	0	4	4

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
127.	A046	Информације и документација	1	5	6
Одељење за издавачку делатност и превођење укупно:			1	9	10
УКУПНО ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ:			192	2.249	2.441
Б.1 Одељење за електротехнику и енергетику					
128.	N001	Терминологија	2	0	2
129.	N002	Обртне електричне машине	0	11	11
130.	N003	Структуре и елементи информација, принципи идентификације и означавања, документација и графички симболи	0	6	6
131.	N004	Хидрауличне турбине	0	5	5
132.	N005	Парне турбине	0	2	2
133.	N009	Електрична опрема и системи на железници	0	40	40
134.	N010	Флуиди за примену у електротехници	0	11	11
135.	N011	Надземни водови	5	9	14
136.	N013	Општи аспекти за снабдевање електричном енергијом, мерење електричне енергије и управљање оптерећењем	0	26	26
137.	N014	Енергетски трансформатори	0	26	26
138.	N015	Изолациони материјали у електротехници	0	26	26
139.	N017	Високонапонска постројења	0	29	29
140.	N020	Електрични каблови	1	19	20
141.	N021	Ћелије и батерије	0	64	64
142.	N022	Енергетска електроника и полупроводничке компоненте	0	33	33
143.	N023	Електроинсталациони прибор	2	67	69
144.	N025	Физичке величине и јединице	0	4	4
145.	N026/SS2	Електролучно заваривање	0	3	3

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
146.	N031	Електрични уређаји у потенцијално експлозивним атмосферама	0	36	36
147.	N032	Осигурачи	0	9	9
148.	N033	Енергетски кондензатори	0	2	2
149.	N034	Сијалице и придружена опрема	2	40	42
150.	N040	Електронске компоненте	0	51	51
151.	N044/SS2	Безбедност машина – електротехнички аспекти	0	4	4
152.	N048	Електромеханички саставни делови и механичке конструкције за електронске уређаје	0	14	14
153.	N057	Управљање и комуникација у електроенергетском систему	0	16	16
154.	N061	Перформансе и безбедност електричних апарата за домаћинство и сличних електричних апарата	4	160	164
155.	N064	Електричне инсталације	9	23	32
156.	N078	Рад под напоном	0	8	8
157.	N079	Алармни системи	0	10	10
158.	N081	Заштита од атмосферског пражњења	0	8	8
159.	N082	Соларни фотонапонски енергетски системи	0	11	11
160.	N085	Опрема за мерење електричних и електромагнетских величина	0	9	9
161.	N088	Ветроенергетски системи	0	15	15
162.	N094	Електромеханички и електрични мерни релеји и заштитна опрема	0	51	51
Одељење за електроенергетику и електронику укупно:			25	848	873
Б.2 Одељење за телекомуникације и информационе технологије					
163.	I1/06/SS2	Телекомуникације, размена информација и менаџмент подацима	0	16	16
164.	I1/07	Софтверски инжењеринг, примена ИТ у образовању и Интернет	3	5	8
165.	I1/31	Аутоматска идентификације и обухватање података и електронска размена података	0	5	5

Ред. бр.	Ознака комисије за стандарде	Назив комисије за стандарде, односно уже области стандардизације	Број стандарда и сродних докумената		
			Метода рр (српски језик)	Методe рs и рr (енглески језик)	УКУПНО
166.	I215	Информатика у здравству	0	24	24
167.	I224	Идентификација, картице, финансијске услуге и технике безбедности у ИТ	3	23	26
168.	N045/SS2	Нуклеарна инструментација	0	15	15
169.	N051/SS2	Феритни материјали и суперпроводност	0	12	12
170.	N062	Електроmedizinски уређаји	1	57	58
171.	N065	Мерење и управљање у индустријским процесима и међусобно повезивање ИТ уређаја	1	83	84
172.	N086	Комуникациони проводници, каблови, компоненте, прибор, уређаји и системи	1	128	129
173.	N100/SS2	Аудио, видео и мултимедијални системи, уређаји и опрема	1	25	26
174.	N104	Услови околине, класификација и методе испитивања	1	18	19
175.	N210	Електромагнетска компатибилност	3	69	72
176.	NETSI	Телекомуникационе технологије	1	19	20
Одељење за телекомуникације и информационе технологије:			15	499	514
УКУПНО ЗА ОБЛАСТИ ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ, ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА:			40	1.347	1.387
УКУПНО:			232	3.596	3.828

Табела – Преглед планираног броја српских стандарда и сродних докумената по областима стандардизације (организационим јединицама Института) и методама доношења

Ред. бр.	Области	Број реализованих стандарда и сродних докумената		
		Метода pp (српски језик)	Методe ps и pr (енглески језик)	УКУПНО
А. СЕКТОР ЗА ОПШТЕ ОБЛАСТИ СТАНДАРДИЗАЦИЈЕ				
1	Одељење за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	70	618	688
2	Одељење за хемијске технологије, пољопривреду, шумарство, безбедност, животну средину и опште стандарде	103	408	511
	УКУПНО А:	173	1026	1199
Б. СЕКТОР ЗА ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКУ СТАНДАРДИЗАЦИЈУ				
4.	Одељење за електроенергетику и електронику	19	306	325
5.	Одељење за телекомуникације и информационе технологије	13	206	219
	УКУПНО Б:	32	512	544
	УКУПНО А+Б:	205	1538	1743
<p>Скраћенице:</p> <p>pp – метода превођења (српски стандард или сродни документ на српском језику, који представља превод европског или међународног стандарда);</p> <p>pr – метода прештампавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који представља репродукцију европског или међународног стандарда);</p> <p>ps – метода проглашавања (српски стандард или сродни документ на енглеском језику, који је настао проглашавањем европског или међународног документа за српски).</p> <p>НАПОМЕНА Изворни српски стандарди и сродни документи обухваћени су методом pp.</p>				

ПРИЛОГ 1.2
МАРКЕТИНГ – ПЛАН ИНСТИТУТА ЗА 2023. ГОДИНУ

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Јануар	Припрема и објављивање актуелних вести	Промовисање чланства у ИСС-у	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за први квартал Бесплатни вебинар за студенте Економског факултета (март) Одржавање најмање 3 комерцијална вебинара/семинара	Успостављање нове сарадње са 1 стручним удружењем Сарадња са Привредном комором Србије	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS, BAS и ГОСТ стандарда за 4. квартал 2023. год. Израда извештаја за преиспитивање од стране руководства Израда месечног извештаја о раду за децембар 2023. год.	Генерално заседања CEN-а и CENELEC-а Обележавање 28. јануара – Међународног дана заштите података 26-28. јануар Agro Belgrade 2023
	Припрема ИСС Новости за јануар	Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи				
	Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у децембру 2023.					
Фебруар	Припрема и објављивање актуелних вести	Промовисање услуге онлајн читања стандарда		Успостављање нове сарадње са 1 образовном установом Сарадња са Инжењерском комором Србије	Израда месечног извештаја о раду за јануар 2023. год.	Генерално заседања CEN-а и CENELEC-а Праћење ISO кампања
	Припрема ИСС Новости за фебруар	Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи				
	Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у јануару 2023.					
Март	Припрема и објављивање актуелних вести	Промовисање услуге стручног тумачења стандарда		Успостављање нове сарадње са 1 јавном установом (агенцијом, институтом...)	Израда месечног извештаја о раду за фебруар 2023. год.	Генерално заседања CEN-а и CENELEC-а Обележавање 5. марта, Светског дана енергетске ефикасности Обележавање 22. марта, Светског дана вода Обележавање 23. марта, Светског дана метеорологије
	Припрема ИСС Новости за март	Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи				
	Припрема електронске честитке за 8. март за чланице комисија и представнице чланова ИСС-а Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у фебруару					

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Април	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за април Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у марту	Промовисање електронских и штампаних збирки стандарда Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за други квартал Бесплатни вебинар за чланове комисија за стандарде (јун) Одржавање најмање 3 комерцијална вебинара/семинара	Организовање 1 округлог стола	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS, BAS и ГОСТ стандарда за 1. квартал 2023. год. Израда месечног извештаја о раду за март 2023. год.	Генерално заседања CEN-а и CENELEC-а Обележавање 7. априла, Светског дана здравља Обележавање 22. априла, Међународног дана планете Земље Обележавање 21. априла, Светског дана креативности и иновација Обележавање 28. априла, Међународног дана безбедности и здравља на раду
Мај	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за мај Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у априлу	Припрема видео-материјала најаве вебинара Промовисање услуге стручне помоћи Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи		Посета 1 регионалној привредној комори	Израда месечног извештаја о раду за април 2023. год. Израда годишњег извештаја о раду за 2023. годину	Генерално заседања CEN-а и CENELEC-а Обележавање 20. маја, Светског дана метрологије
Јун	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за јун Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у јуну	Израда електронске публикације Е-book о стандардима за сектор МСП Промовисање услуге тумачења захтева стандарда Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи			Израда месечног извештаја о раду за мај 2023. год.	Обележавање 5. јуна, Светског дана заштите животне средине Обележавање 9. јуна, Светског дана акредитације Обележавање 27. јуна, Дана микро, малих и средњих предузећа

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Јул	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за јул Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у јулу	Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за трећи квартал Одржавање најмање 3 комерцијална вебинара/семинара Одржавање 1 бесплатног промотивног вебинара		Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS, BAS и ГОСТ стандарда за 2. квартал 2023. год. Израда полугодишњег извештаја за 2023. годину и месечног извештаја о раду за јун 2023. год	
Август	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за август Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у августу	Припрема плана за 2024. годину Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи			Израда месечног извештаја о раду за јул 2023. год	
Септембар	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за септембар Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у септембру	Промовисање нових српских стандарда Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи		Посета 1 регионалној привредној комори	Израда месечног извештаја о раду за август 2023. год.	Обележавање 8. септембра, Међународног дана писмености Обележавање 27. септембра, Светског дана туризма
Октобар	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за октобар Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у октобру	Израда постера поводом Светског дана стандарда Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи	Припрема и објављивање Програма вебинара/семинара за 4. квартал 2023.	Организовање свечаности поводом Дана ИСС-а и Светског дана стандарда	Израда извештаја о продаји ISO, IEC, DIN, BS, BAS и ГОСТ стандарда за 3. квартал 2023. год. Израда месечног извештаја о раду за септембар 2023. год.	Обележавање 14. октобра, Светског дана стандарда Обележавање 16. октобра, Светског дана хране Учешће на Међународном сајму енергетике и Међународном сајму заштите животне средине

Месец	Веб сајт, друштвене мреже и ИСС Новости	Рекламни материјал	Интерни догађаји и едукација	Екстерни догађаји и сарадња	Извештаји	Међународни догађаји
Новембар	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за новембар Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у новембру	Припрема рекламног материјала за сајмове Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи	Организовање бесплатног вебинара за чланове комисија за стандарде (новембар) Организовање бесплатног вебинара за студенте (новембар)		Израда месечног извештаја о раду за октобар 2023. год.	Обележавање 4. новембра, Светског дана климатских промена
Децембар	Припрема и објављивање актуелних вести Припрема ИСС Новости за децембар Припрема електронске новогодишње честитке Кампања на друштвеним мрежама за 3 српска стандарда објављена у децембру	Промовисање нових српских стандарда и стандарда на јавној расправи			Израда месечног извештаја о раду за новембар 2023. год.	Обележавање 3. децембра, Светског дана особа са инвалидитетом Обележавање 9. децембра, Светског дана борбе против корупције

ПРИЛОГ 1.3
ПЛАН КОМЕРЦИЈАЛНИХ СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2023. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
1.	Радионица: Ризици у лабораторијама (идентификација, анализа, вредновање и контрола)	фебруар/јун/ октобар	Mr Вида Живковић, магистар физичких наука, водећи и технички оцењивач тела за оцењивање усаглашености; Mr Снежана Павићевић, члан комисије KS CASCO у ИСС-у, предавач и консултант, Институт за унапређење пословања, Београд. Dr Маја Алексић, члан комисије KS CASCO у ИСС-у, менаџер за обуке и руководилац квалитета у Магат Инжењеринг, Београд	Циљ је разумевање процене ризика и управљања ризиком у лабораторијама. Кроз примере и дискусију детаљно ће бити обрађени ризици по непристрасност у лабораторијским активностима, технике за процену ризика и мере за управљање ризиком
2.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену	март/септембар		На семинару ће бити објашњени сви захтеви новог издања SRPS ISO/IEC 17025:2017, и биће дате смернице за усаглашавање документације система менаџмента приликом преласка на ново издање стандарда.
3.	Захтеви за рад различитих типова тела која обављају контролисање према SRPS ISO/IEC 17020:2012	јуни		Овај семинар има за циљ да побољша разумевање и тумачење захтева стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012, како би учесницима била олакшана примена докумената система менаџмента у контролним телима.
4.	Дводневна обука: Спровођење интерних провера према SRPS ISO/IEC 17020:2012 -	новембар		Курс је организован је као дводневна практична обука намењена стицању и иновирању знања за интерне провераваче система менаџмента контролних тела према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17020:2012. Обука обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера.
5.	Дводневна обука: Спровођење интерних провера према SRPS ISO/IEC 17025:2017 (практична обука)	април/јун/ октобар		Дводневна практична обука, која обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
6	Нова практична обука: за контролоре који се баве калибрацијом мерно-контролне опреме (микрометри, микромагови, шубитери, шублери сва помична мерила) која се користе у машинској индустрији.	фебруар		Целодневна практична обука за обуку контролора калибрационе опреме. Лаборанти из Магат Инжењеринга демонстрираће делове ових калибрационих поступака у простору за обуке у ИСС-у.
7.	Онлајн радионица: Ризици и прилике у лабораторијама	април/новембар	Драга Колар, члан Комисије KS CASCO у ИСС-у, проверавач система менаџмента организација и лабораторија, менаџер за обуке из области сертификације система менаџмента и акредитације лабораторија.	Онлајн-радионица посвећена је разумевању процеса управљања ризицима и приликама у лабораторијама које су систем менаџмента и лабораторијске активности усагласиле са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. Управљање ризицима и приликама повећава ефективност система менаџмента, постизање побољшаних резултата и спречавање негативних утицаја.
8.	Онлајн радионица: Ефективност интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 и налаза провере	март/јун		Вебинар је намењен свим учесницима интерне провере, било да су проверавани или су чланови тима за проверу. Овај вебинар је комбинација теоријских инструкција предавача, њихових практичних препорука за примену појединачних захтева стандарда за акредитовање лабораторија и упутства за интерне провере, као и самосталних и групних вежби, учесника. захтева стандарда са којима се учесници сусрећу у пракси.
9.	Дводневни вебинар: Интерне провере система менаџмента у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017	јун/октобар/	Драга Колар, члан Комисије KS CASCO у ИСС-у, проверавач система менаџмента организација и лабораторија, менаџер за обуке из области сертификације система менаџмента и акредитације лабораторија, Тамара Ђекић, члан Комисије KS CASCO у ИСС-у, запослена на пословима квалитета у Групи за сертификацију и квалитет у Дирекцији за мере и драгоцене метале.	Дводневна онлајн обука садржи предавања и вежбе чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера према захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
10.	Дводневни вебинар: Тумачење захтева стандарда за акредитацију лабораторија SRPS ISO/IEC 17025:2017 и препоруке за његову примену	март/септембар		Овом обуком учесници стичу знања којима ће олакшати примену стандарда SRPS ISO/IEC 17025. На вебинару ће бити објашњени сви захтеви SRPS ISO/IEC 17025:2017. Овај вебинар је конципиран као комбинација теоријских инструкција предавача, њихових практичних препорука за примену појединачних захтева стандарда, као и самосталних и групних вежби учесника.
11.	Дводневна обука: Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017	фебруар/ мај/ септембар/ децембар	Др Јелена Бебић, члан комисија KS Z076, KS H193, KS H146 и KS B028-2 у ИСС-у, руководилац Групе за метрологију у хемији Дирекције за мере и драгоцене метале, технички оцењивач за ISO/IEC 17025.	Сврха обуке је да пружи основне информације и упутства за процену мерне несигурности, према захтеву стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, као и да представи могуће приступе процени мерне несигурности. Такође, на вебинару ће бити дефинисане математичке основе израчунавања мерне несигурности као и сви извори несигурности мерења који дефинишу мерну несигурност као параметар придружен резултату мерења, на основу водича JCGM 100:2008 - GUM. Предвиђена је и вежба прорачуна мерне несигурности за учеснике са анализом резултата и приказ прорачуна мерне несигурности за пример из праксе.
12.	Мерна несигурност као захтев стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017 – примена у мерењима у физици (практична обука)	март/јуни/ новембар		Семинар је замишљен као наставак основног дводневног семинара о мерној несигурности. Пожељно је да полазници имају основно знање о мерној несигурности, а предност је да су похађали поменути дводневни семинар. Сврха семинара је да стручњацима запосленим у лабораторијама пружи основне информације и упутства за процену мерне несигурности, према захтеву стандарда SRPS ISO/IEC 17025:2017, као и да представи могуће приступе процени мерне несигурности, са акцентом на мерења у физици и механичка испитивања материјала.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
13.	Новине у законодавству у области грађевинарства – Примена новог правилника за бетон	јун/октобар	Нина Вукосављевић , Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Данијела Пршић , Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре; Јелена Скоковић , Институт за стандардизацију Србије.	Семинар о изменама у законодавству у области грађевинарства, са акцентом на новине које доноси нови правилник о бетону. Након тога следи презентација правилника који се односи на бетонске конструкције.
14.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 9001:2015 и препоруке за његову примену - дводневни /једнодневни семинар	мај/новембар		Овај семинар има сврху да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша усклађивање са захтевима стандарда SRPS ISO 9001:2015. Циљ је поједностављено тумачење принципа система менаџмента квалитетом, као и упутство за коришћење препоручених техника и алата квалитета.
15.	Анализа захтева стандарда SRPS ISO 45001:2018 и препоруке за његову примену	април	Бранислава Милованов , председник комисије KS CASCO и члан KS A207 у ИСС-у, StandCert d.o.o., Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , Институт за стандардизацију Србије.	Циљ семинара је информисање и разумевање захтева који су дати у SRPS ISO 45001, што ће помоћи лакшем и бржем спровођењу измена које он доноси. Посебно се обрађују теме: новости у структури, терминологији и концепту ISO 45001:2018, поређење са захтевима OHSAS 18001, сигурне и очекиване измене.
16.	Тумачење захтева стандарда SRPS ISO 14001:2015 и препоруке за његову примену	фебруар		Семинар има за циљ да уз помоћ препорука и вежби приближи и олакша усклађивање са захтевима стандарда ISO 14001:2015 кроз поједностављено тумачење принципа система менаџмента заштитом животне средине, као и пружање упутства за коришћење препоручених техника и алата.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
17.	Смернице за управљање психосоцијалним ризицима - SRPS ISO 45003:2021	промотивни семинар/ јануар	Владимир Ј. Симић , водећи проверавач, (QMS, EMS, EnMS, OH&SMS) и консултант за системе менаџмента; Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић , Институт за стандардизацију Србије.	Обука даје инструкције и препоруке за примену смерница за управљање психосоцијалним ризицима у оквиру система менаџмента безбедности и здрављем на раду заснованом на ISO 45001. Овај документ омогућава организацији да сперчи повреде у вези са радом и оболевање својих радника и осталих заинтересованих страна и да промовише благостање на послу.
18.	Интерне провере система менаџмента енергијом према захтевима стандарда ISO/IEC 50001:2018	фебруар	Владимир Ј. Симић , водећи проверавач (QMS, EMS, EnMS, OH&SMS) и консултант за системе менаџмента	Дводневна практична обука, која обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интерних провера према захтевима стандарда за систем менаџмента енергијом. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
19.	Интерне провере интегрисаног система менаџмента према SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018	април/октобар		Тродневна практична обука, која обилује практичним вежбама чији је циљ оспособљавање полазника за практично спровођење интегрисаних интерних провера према захтевима три стандарда SRPS ISO 9001:2015, SRPS ISO 14001:2015 и SRPS ISO 45001:2018. На крају курса је предвиђен и кратак
20.	Како имплементирати захтеве нове верзије стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2023 (QMS за медицинске лабораторије)	април/септембар	Проф. др Светлана Игњатовић , Фармацеутски факултет Универзитета у Београду и Центар за медицинску биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014; Проф. др Александра Кнежевић , Медицински факултет Универзитета у Београду, Катедра за микробиологију са паразитологијом, технички оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014; Др Љубинка Глигић , члан комисије KS Z212 у ИСС-у, водећи оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014.	Семинар/вебинар посвећен тумачењу захтева стандарда SRPS EN ISO 15189:2023 који се односе на квалитет и компетентност медицинских лабораторија. Предавачи ће дати предлоге и препоруке како се прилагодити и применити нове, измењене захтеве стандарда за систем менаџмента медицинских лабораторија..

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
21.	Интерне провере система менаџмента нове верзије стандарда SRPS ISO/IEC 15189:2023 (QMS за медицинске лабораторије)	април/септембар	Проф. др Светлана Игњатовић , Фармацеутски факултет Универзитета у Београду и Центар за медицинску биохемију, Клинички центар Србије, технички оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014;, Проф. др Александра Кнежевић , Медицински факултет Универзитета у Београду, Катедра за микробиологију са паразитологијом, технички оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014; Др Љубинка Глигић, члан комисије KS Z212 у ИСС-у, водећи оцењивач АТЦ-а према захтевима SRPS EN ISO 15189:2014.	Семинар/вебинар је посвећен интерним проверама које треба спроводити у медицинским лабораторијама према стандарду SRPS EN ISO 15189:2023. Предавачи ће дати предлоге и препоруке како се прилагодити и применити нове, измењене захтеве стандарда за систем менаџмента медицинских лабораторија и како спровести интерне провере у складу са тим.
22.	Медицинска средства – сигурним корацима до безбедног производа	март/јун/ септембар	Александар Шишковић , Sigma Systems, Ниш; Драган Јовић , Sigmatix, Ниш; Др стом. Драгана Поповић , Институт за стандардизацију Србије	Семинар на тему менаџмента квалитетом и менаџмента ризиком за медицинска средства. Све организације које се баве медицинским средствима у некој од фаза животног циклуса (пројектовање и развој, производња, складиштење и дистрибуција, постављање или сервисирање медицинског средства, као и пројектовање и развој или пружање повезаних активности) у обавези су да прате и поштују захтеве применљивих стандарда и регулативе за медицинска средства.
23.	Нови правилници и српски стандарди из области електромагнетске компатибилности (ЕМС) и електричне опреме намењене за употребу у оквиру одређених граница напона (LVD), са демонстрацијом испитивања у лабораторији	јун/децембар	Зоран Бакић , Министарство привреде, Сектор за инфраструктуру квалитета; Саша Јорговановић , Идворски лабораторије д.о.о, Андрејана Лазић , Идворски лабораторије д.о.о, Драган Вуксановић	Овај семинар је прилика да учесници добију детаљне информације у вези са применом правилника којима су транспоноване европске директиве у области електромагнетске компатибилности (EMCD) и безбедности нисконапонске електричне опреме (LVD), као и у вези са српским стандардима који су подршка овим правилницима.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
24.	Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (основни ниво) – дводневни семинар	јун/новембар	Др Драгана Макајић-Николић, Факултет организационих наука Универзитета у Београду;	На овим семинарима полазници ће се упознати са поставкама SRPS EN 31010:2011 и прегледом најчешће коришћених метода процене ризика наведених у том стандарду. Семинари се састоје из практичних радионица на којима ће учесници применити презентоване методе. Прва радионица односи се на основне технике за идентификацију, анализу и процену ризика, док се на вишем нивоу добија увид у софистициране технике за процену ризика које омогућавају укључивање и других важних елемената.
25.	Технике процене ризика у складу са SRPS EN 31010:2011 (виши ниво) – дводневни семинар	април/октобар	Др Петар Павловић, Висока медицинска и пословно-технолошка школа струковних студија у Шапцу; Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије	
26.	Испитивање метала без разарања	јун/ октобар	Др Дејан. Б. Момчиловић, председник комисије KS C164 у ИСС-у,, Институт за испитивање материјала, Центар за материјале;; Др Зоран Одановић, Институт за испитивање материјала, Центар за материјале; Нанад Хут, Институт за испитивање материјала, Центар за материјале.	Семинар на тему испитивања метала, намењен истој циљној групи који се посебно бави методама за испитивање без разарања. Учесници ће се упознати са поставкама стандарда SRPS EN ISO 6892-1 као практичним препорукама за примену овог стандарда у пракси. Семинар је намењен свим произвођачима, лабораторијама за испитивање као трговцима којима су непходни докази о усаглашености са захтевима овог стандарда.
27.	Безбедносна правила за конструкцију и уградњу лифтова – Нове верзије стандарда из серије SRPS EN 81	октобар	Божо Вукашиновић, Елконт Инжењеринг д.о.о. Београд; Александар Стефановић, Институт за стандардизацију Србије.	Учесницима ће бити представљене измене које доноси нови стандард SRPS EN 81-50, и то са аспекта безбедности путника и безбедности сервисера. Биће објашњено како се врши оцењивање усаглашености сигурносних компонента у лифтовима, као и начини прорачуна шина, вучне способности, проклизавања итд, са доста практичних примера.
28.	Интерна провера према SRPS ISO 9001:2015 (дводневни курс)	април	Мр Снежана Павићевић, члан комисије KS CASCO у ИСС-у, Институт за унапређење пословања д.о.о, Београд,	Курс је намењен иновирању знања за интерне провераче система менаџмента квалитетом у складу са новом верзијом стандарда ISO 19011. Биће указано на измене које доноси нова верзија и биће представљен овај стандард, уз упутства и практично вежбање планирања и спровођења интерних провера.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
29.	Интерна провера према SRPS ISO 14001:2015 (дводневни курс)	мај	Мр Снежана Павићевић, члан комисије KS CASCO у ИСС-у, Институт за унапређење пословања д.о.о, Београд,	Полазници ће се упознати са интерпретацијама захтева наведених стандарда, са планирањем, спровођењем и извештавањем о резултатима интерне провере EMS менаџмент система, као и са повезаном законском регулативом РС из области заштите животне средине.
30.	Интерна провера према SRPS ISO/IEC 27001:2014 (дводневни курс)	јун/		Циљ овог курса је да се његови полазници, кроз предавања и кроз симулацију оцењивања оспособе за спровођење интерних провера према захтевима стандарда ISO/IEC 27001:2013.
31.	Интерна провера према SRPS ISO 45001:2018 и ISO 19011:2018 (дводневни курс)	септембар/ децембар		Курс обилује практичним вежбама, чији је циљ оспособљавање за практично учешће у спровођењу интерних провера. Биће образложени захтеви стандарда SRPS ISO 45001:2018 и биће указано и на измене које доноси нова верзија ISO 19011:2018. На крају курса је предвиђен и кратак тест којим се врши провера стечених знања.
32.	Безбедност информација – нови стандард ISO/IEC 27001:2022, секторски стандарди, законодавство и европска регулатива	март/ септембар	Др Радослав Раковић, руководилац службе ИМС, Енергопројект Ентел а.д. Београд, члан Инжењерске академије Србије, Инжењерске коморе Србије и секретар Одељења за електротехнику ИАС,; Виолета Нешковић-Поповић, Институт за стандардизацију Србије; Иван Бабић, Институт за стандардизацију Србије.	На семинару ће бити представљене различите компоненте процеса менаџмента безбедношћу информација (ISMS) кроз разне примере најбоље праксе. Обухваћене су политике, интерне провере, надзор који врши менаџмент и континуирано побољшавање. Такође ће бити представљени ажурирани концепти, принципи, термини и дефиниције коришћени у новом ISO/IEC 27001:2022.
33.	Информациона безбедност у пракси	март	Др Никола Милошевић, оснивач OWASP (Open Web Application Security Project) у Србији; Виолета Нешковић-Поповић, Институт за стандардизацију Србије;	На семинару ће посебан акценат бити стављен на примену серије стандарда из области информационих технологија и захтеве система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) у контексту укупних пословних ризика у организацији.
34.	Управљање инцидентима у информационој безбедности	јун	Иван Бабић, Институт за стандардизацију Србије.	Циљ семинара је да упозна учеснике са начинима и процесима превенције инцидената у информационој безбедности и управљања инцидентима када до њих дође.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
35.	Менаџмент континуитетом пословања	мај	Др Зоран Кековић , председник комисије KS A223 у ИСС-у, Факултет за безбедност Универзитета у Београду; Владимир Нинковић , Центар за анализу ризика и управљање кризама, Београд.	Сврха семинара је упознавање са основним концептима система менаџмента континуитетом пословања (BCMS) кроз разне примере најбољих пракси. Учесницима ће бити представљене различите компоненте BCMS-а, како би се омогућило разумевање основа доброг планирања континуитета пословања и увод у израду тих планова.
36.	Обновљиви извори енергије - ветрогенергетика	јануар	Мр Михајло Ристић , председник комисије KS N 88 у ИСС-у; Александра Вукићевић , Институт за стандардизацију Србије .	Циљ семинара је упознавање учесника са стандардима у области обновљивих извора енергије (ОИЕ), са акцентом на трогенераторе. Биће представљени захтеви за квалитет електричне опреме, са посебним освртом на захтеве за енергетске трансформаторе за ветрогенераторе.
37.	Обновљиви извори енергије – соларна енергетика	фебруар	Александар Цар , председник комисије KS N82 у ИСС-у, Институт Михајло Пупин; Др Жељко Деспотовић , члан комисије KS N82 у ИСС-у, Институт Михајло Пупин; Представник организације ЕТІВ; Представник организације Херми неприметни громобрани д.о.о; Снежана Лилић , Институт за стандардизацију Србије.	Циљ семинара је упознавање учесника са стандардима у области обновљивих извора енергије (ОИЕ), са акцентом на соларну енергетику и везом са заштитом од атмосферског пражњења.
38.	Правилник и стандарди о безбедности дечјих игралишта	мај	Зоран Бакић , Министарство привреде, Сектор за квалитет и безбедност производа Марина Донић , Институт за стандардизацију Србије.	Први Правилник о безбедности дечјих игралишта у нашој земљи се позива на серију стандарда SRPS EN 1176 и SRPS EN 1177, који су прошле године објављени на српском језику. Семинар се заснива на презентацији Правилника и најважнијих захтева стандарда и даје анализу стања безбедности на дечјим игралиштима. Семинар пружа прилику за дискусију о проблемима у примени стандарда и прописа за стручњаке који се баве овом облашћу.

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
39.	Интерна провера система менаџмента безбедношћу информација (ISMS) у складу са захтевима стандарда SRPS ISO/IEC 27001:2014 (практична обука)	април	Владимир Симић , експерт са дугогодишњим искуством у области система менаџмента, члан Комисије CASCO у ИСС-у, консултант, IRCA сертификовани тренер, вишегодишњи менаџер за обуке, менаџер квалитета, менаџер заштитом животне средине, проверавач за QMS, EMS, OHSAS и ISMS,	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације.
40.	Интерна провера система менаџмента континуитетом пословања (BCMS) у складу са захтевима стандарда SRPS EN ISO 22301:2020	мај	Виолета Нешковић-Поповић , Институт за стандардизацију Србије	

Напомене које важе за све семинаре и радионице:

Као и претходне године, планирано је одржавање свих семинара и радионица онлајн, у форми вебинара, коришћењем Зум платформе (изузев петодневне лиценциране стручне обуке). У зависности од околности у време организовања и од интересовања, семинари и радионице могу бити одржаване хибридно, онлајн и уживо.

Планирани термини одржавања су оквирни и биће прилагођени стварним потребама и могућностима.

ПЛАН ПРОМОТИВНИХ СЕМИНАРА И РАДИОНИЦА ЗА 2023. ГОДИНУ
(НАПОМЕНА: Измене плана, по његовом доношењу, одобрава директор Института)

Ред. бр.	Назив семинара	Термин одржавања	Предавачи	Сврха семинара (укратко)
1.	Основе међународне, европске и националне стандардизације (семинар за чланове комисија ИСС)	јуни и децембар	Горан Бајић/Снежана Лилић, Институт за стандардизацију Србије, Радиша Кнежевић/Јелена Скоковић, Институт за стандардизацију Србије; Мр Мирјана Мирковић-Ђорђевић, Институт за стандардизацију Србије.	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације. Посебно се истичу користи које имају различите групе заинтересованих страна од укључења у процес европске стандардизације, односно од прикључења раду комисија за стандарде и сродне документе.
2.	Увод у стандардизацију (семинар за студенте)	март/мај	Снежана Лилић, Институт за стандардизацију Србије; Јелена Скоковић, Институт за стандардизацију Србије.	Упознавање са принципима и начином функционисања националне, европске и међународне стандардизације.
3.	Семинари у регионалним инфоцентрима	мај/јун/ септембар/ октобар	Љубица Петровић, Институт за стандардизацију Србије	У циљу промовисања примене стандарда и ближег упознавања локалних организација са користима од примене стандарда у 6 градова Србије отворени су инфоцентри, у којима је обезбеђен приступ српским стандардима. На семинарима намењеним њиховим корисницима биће представљене и све услуге које ИСС обавља, као и значај укључивања домаћих стручњака у процес доношења стандарда.
4.	Семинар за чланице Удружења пословних жена Србије	мај	Виолета Нешковић-Поповић, Институт за стандардизацију Србије	Сврха семинара је пружање корисних информација предузетницама у нашој земљи о начинима на који стандарди могу бити помоћ и подршка за унапређење пословања и оснаживање њихових организација, нарочито малих и средњих предузећа у женском власништву.
5.	Округли сто (промовисање стандарда од посебне важности или групе стандарда из одређене области стандардизације)	април/ новембар	Инжењер стандардизације задужен за одговарајућу област стандардизације; Спољни сарадник, члан комисије за стандарде надлежне за доношење датог стандарда или групе стандарда.	Упознавање шире јавности са новим стандардом/стандардима из одабране области стандардизације која је идентификована као нарочито значајна за различите интересне групе или која је од изузетног значаја за одређену циљну групу кроз размену мишљења и искуства свих заинтересованих страна.

Напомене које важе за све семинаре, курсеве и радионице:

Одржавање свих семинара, курсева и радионица планирано је уживо у Институту и онлајн, у форми вебинара, коришћењем Зум платформе. У зависности од околности у време организовања и од интересовања, семинари и радионице могу бити одржаване и хибридно, истовремено уживо и онлајн. На захтев корисника организоваће се инхаус семинари, курсеви или радионице, у складу са потребама конкретне организације и у термину који се утврђује у договору са предавачима.

Планирани термини одржавања су оквирни и биће прилагођени стварним потребама и могућностима.

ПРИЛОГ 1.4

ХАРМОНИЗОВАНИ СТАНДАРДИ СА ЛИСТЕ ЕВРОПСКИХ ПРОПИСА КОЈИ ЋЕ БИТИ ОБЈАВЉЕНИ У 2023. ГОДИНИ

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
1.	Directive 2006/42/EC of the European Parliament and of the Council of 17 May 2006 on machinery, and amending Directive 95/16/EC (recast)	75
2.	Regulation (EU) 2017/746 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on in vitro diagnostic medical devices and repealing Directive 98/79/EC and Commission Decision 2010/227/EU	1
3.	Directive 2008/68/EC of the European Parliament and of the Council of 24 September 2008 on the inland transport of the dangerous goods	2
4.	Directive 2014/68/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of pressure equipment	16
5.	Commission Regulation (EU) 2015/1095 of 5 May 2015 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for professional refrigerated storage cabinets, blast cabinets, condensing units and process chillers	1
6.	Directive 2001/95/EC of the European Parliament and of the Council of 3 December 2001 on general product safety	14
7.	Directive 2013/53/EU of the European Parliament and of the Council of 20 November 2013 on recreational craft and personal watercraft and repealing Directive 94/25/EC	2
8.	Directive 2014/29/EU of The European Parliament and of the Council of 26 February 2016 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of simple pressure vessels	5
9.	Directive 2014/30/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to electromagnetic compatibility (recast)	15
10.	Directive 2014/32/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of measuring instruments	1
11.	Directive 2014/34/EU Of The European Parliament And Of The Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to equipment and protective systems intended for use in potentially explosive atmospheres (recast)	7
12.	Regulation (EU) 2016/425 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on personal protective equipment and repealing Council Directive 89/686/EEC	19
13.	REGULATION (EU) 2016/426 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 March 2016 on appliances burning gaseous fuels and repealing Directive 2009/142/EC	5
14.	Directive (EU) 2016/797 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the interoperability of the rail system within the European Union (Text with EEA relevance)	29

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
15.	Regulation (EU) 2017/745 of the European Parliament and of the Council of 5 April 2017 on medical devices, amending Directive 2001/83/EC, Regulation (EC) No 178/2002 and Regulation (EC) No 1223/2009 and repealing Council Directives 90/385/EEC and 93/42/EE	16
16.	Regulation (eu) No 305/2011 of the European Parliament and of the Council of 9 march 2011 laying down harmonised conditions for the marketing of construction products and repealing council directive 89/106/EEC	12
17.	Commission Delegated Regulation (EU) No 812/2013 of 18 February 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of water heaters, hot water storage tanks and packages of water heate	1
18.	Commission Regulation (EU) No 813/2013 of 2 August 2013 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for space heaters and combination heaters	3
19.	Commission Regulation (EU) No 814/2013 of 2 August 2013 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council with regard to ecodesign requirements for water heaters and hot water storage tanks	1
20.	REGULATION (EU) 2016/424 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 9 March 2016 on cableway installations and repealing Directive 2000/9/EC	2
21.	Commission Delegated Regulation (EU) No 811/2013 of 18 February 2013 supplementing Directive 2010/30/EU of the European Parliament and of the Council with regard to the energy labelling of space heaters, combination heaters, packages of space heater, temperature control and solar device and packages of combination heater, temperature control and solar device	2
22.	Council Directive 93/68/EEC of 22 July 1993 amending Directives 87/404/EEC (simple pressure vessels), 88/378/EEC (safety of toys), 89/106/EEC (construction products), 89/336/EEC (electromagnetic compatibility), 89/392/EEC (machinery), 89/686/EEC (personal protective equipment), 90/384/EEC (non-automatic weighing instruments), 90/385/EEC (active implantable medicinal devices), 90/396/EEC (appliances burning gaseous fuels), 91/263/EEC (telecommunications terminal equipment), 92/42/EEC (new hot-water boilers fired with liquid or gaseous fuels) and 73/23/EEC (electrical equipment designed for use within certain voltage limits)	1
23.	Commission Regulation (EU) 2016/2281 of 30 November 2016 implementing Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for energy-related products, with regard to ecodesign requirements for air heating products, cooling products, high temperature process chillers and fan coil units	2
24.	Directive 2014/53/EU of The European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of radio equipment and repealing Directive 1999/5/EC	3
25.	Directive 2014/35/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market of electrical equipment designed for use within certain voltage limits	47
26.	COMMISSION DELEGATED REGULATION (EU) 2021/340 of 17 December 2020 amending Delegated Regulations (EU) 2019/2013, (EU) 2019/2014, (EU) 2019/2015, (EU) 2019/2016, (EU) 2019/2017 and (EU) 2019/2018 with regard to energy labelling requirements for electronic displays, household washing machines and household washer-dryers, light sources, refrigerating appliances, household dishwashers, and refrigerating appliances with a direct sales function	2

Редни број	Назив европског прописа	Број стандарда
27.	COMMISSION REGULATION (EU) 2021/341 of 23 February 2021 amending Regulations (EU) 2019/424, (EU) 2019/1781, (EU) 2019/2019, (EU) 2019/2020, (EU) 2019/2021, (EU) 2019/2022, (EU) 2019/2023 and (EU) 2019/2024 with regard to ecodesign requirements for servers and data storage products, electric motors and variable speed drives, refrigerating appliances, light sources and separate control gears, electronic displays, household dishwashers, household washing machines and household washer-dryers and refrigerating appliances with a direct sales function	2
28.	Regulation (EU) 2019/1009 of the European Parliament and of the Council of 5 June 2019 laying down rules on the making available on the market of EU fertilising products and amending Regulations (EC) No 1069/2009 and (EC) No 1107/2009 and repealing Regulation (EC) No 2003/2003	3
29.	Directive 2014/28/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to the making available on the market and supervision of explosives for civil uses (recast)	13
30.	Regulation (EC) No 765/2008 of the European Parliament and of the Council of 9 July 2008 setting out the requirements for accreditation and market surveillance relating to the marketing of products and repealing Regulation (EEC) No 339/93	2
31.	Directive 2014/55/EU of the European Parliament and of the Council of 16 April 2014 on electronic invoicing in public procurement	1
32.	Council Directive 94/55/EC of 21 November 1994 on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by road (repealed)	1
33.	Council Directive 96/49/EC of 23 July 1996 on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by rail (repealed)	1
34.	Commission Directive 96/86/EC of 13 December 1996 adapting to technical progress Council Directive 94/55/EC on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by road	1
35.	Commission Directive 96/87/EC of 13 December 1996 adapting to technical progress Council Directive 96/49/EC on the approximation of the laws of the Member States with regard to the transport of dangerous goods by rail	1
36.	Commission Regulation (EU) 2019/1784 of 1 October 2019 laying down ecodesign requirements for welding equipment pursuant to Directive 2009/125/EC of the European Parliament and of the Council	1
Укупно стандарда		265

НАПОМЕНА Планом доношења српских стандарда и сродних докумената за 2023. годину планирано је доношење 265 српских стандарда којим се преузимају хармонизовани европски стандарди. Међутим пошто се поједини стандарди појављују у више директива онда је збир 310.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Делатност Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) утврђена је Законом о стандардизацији („Службени гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015 у даљем тексту: Закон), Одлуком о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 93/2015 и 27/2016 у даљем тексту: Одлука) и Статутом Института за стандардизацију Србије („Службени гласник РС”, број 29/2017 у даљем тексту: Статут). Према тим документима, делатност Института обухвата (1) послове доношења, објављивања, преиспитивања и повлачења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове у вези са стандардима и стандардизацијом; (2) пружање стручне помоћи за примену односно испуњавање захтева српских стандарда и (3) послове сертификације производа, система менаџмента и особа.

Према члану 29. став 1. тачка 1) Одлуке и члана 54. став 1. тачка 1) Статута, Предлог финансијског плана Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: финансијски план) доноси Управни одбор Института. На основу члана 34. став 1. тачка 5) Одлуке и члана 67. став 1. тачка 11) Статута Института, тај документ предлаже директор Управном одбору Института. За финансијски план, као и за његове измене и допуне, потребно је прибавити сагласност оснивача Института, тј. Владе.

Предлог финансијског плана Института за стандардизацију Србије за 2023. годину са пројекцијама расхода за 2024. и 2025. годину, утврђен је на 170. седници Управног одбора, која је одржана путем преписке у периоду од 09.08.2022. до 12.08.2022. године.

6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН ЗА 2023. ГОДИНУ

6.1 Основни подаци

Стратешка област: ПРИВРЕДА

Програм: 1503 – Развој националног система инфраструктуре квалитета

Сектор: 15

Програмска активност: Уређење области стандардизације

Функција: 130 – Општи послови

1. Приоритет програмске активности: Врло висок

2. Датум почетка: 2008.

3. Датум завршетка: 2025.

4. Активност: активан

5. Постојећа политика:

Образложење

Институт за стандардизацију Србије је једино и јединствено национално тело за стандардизацију које обавља послове доношења српских стандарда и сродних докумената, као и друге послове који су повезани са стандардима и стандардизацијом, а обавља и послове едукације, пружања стручне помоћи и сертификације, доделе знака усаглашености са српским стандардима, организације обука и семинара и друге послове повезане са стандардима и стандардизацијом. Као национална организација за стандардизацију, Институт представља и штити интересе Републике Србије у међународним и европским организацијама за стандардизацију.

Сврха

Обезбеђење доступности српских стандарда и информација о стандардима заинтересованој јавности у Републици Србији.

Правни основ:

Закон о стандардизацији („Сл. гласник РС”, бр. 36/2009 и 46/2015)

Опис

Активности Института преваходно обухватају учешће и заступање националних ставова у међународној и европској стандардизацији, наставак процеса преузимања европских стандарда као подршка интензивној хармонизацији прописа Републике Србије са европским у циљу развоја пословног окружења; омогућавање учешћа што већег броја заинтересованих страна у поступку доношења стандарда; подршка примени стандарда у Републици Србији ради отклањања техничких баријера у међународној трговини; пружање информационих услуга у циљу олакшаног приступа и масовније примене стандарда; развој стандардизације, едукација и промоција; пружање стручне помоћи и сертификација.

Институт за стандардизацију Србије организован је у складу са прихваћеним правилима међународних и европских организација за стандардизацију као јавна установа која у свом раду окупља све заинтересоване стране. У Институту успостављене су 162 комисије за стандарде које формирају и воде секретари који су запослени у Институту, а у рад ових комисија укључено је преко 1.500 стручњака из бројних области стандардизације и

из великог броја привредних друштава, лабораторија и јавних и образовних установа, који раде волонтерски. Скупштина Института формирана је на принципу чланства, при чему чланови Института (на дан 30.06. 2022. године-Институт има 78 чланова + 3 представника оснивача) учествују у управљању овом Институцијом од националног значаја.

Време трајања

Програмска активност већ постоји у усвојеном буџету за 2022. годину – Постојећа политика. Време трајања 2024. и даље.

Циљ 1

Уклањање препрека у међународној трговини доношењем српских стандарда усклађених са међународним и европским стандардима

Индикатор 1.1.

Процент усклађености донетих српских стандарда са ЕУ стандардима

Очекивани резултат:

Преузимање европских стандарда у складу са планом објављивања који су донеле европске организације за стандардизацију CEN и CENELEC.

Циљ 2

Јачање капацитета привреде кроз примену стандарда

Индикатор 2.1.

Број продатих стандарда и сродних докумената.

Очекивани резултат:

Повећање броја пружених услуга подршке привреди у области стандардизације, за 100 услуга сваке наредне године у односу на претходну.

Индикатор 2.2.

Број пружених услуга подршке привреди у области стандардизације

Очекивани резултат:

Повећање броја продатих стандарда и сродних докумената, за најмање 500 стандарда, сваке наредне године у односу на претходну.

Носилац активности: Институт за стандардизацију Србије

Одговорна особа: Татјана Бојанић, директор.

6.2. Основни подаци о Институту

Основни подаци који су значајни за пословање Института су, као што следи:

- матични број: 17740580
- регистарски број: 6015788789
- порески идентификациони број (ПИБ): 105801694
- број подрачуна код Управе за трезор: 840-1620-21 – за приходе из буџета
840-31305845-37 – за сопствене приходе.

За финансирање рада Института у складу са Законом о стандардизацији и другим прописима, као и за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију у 2023. години, потребна су средства у укупном износу од 178.582.000 динара.

При сагледавању средстава која је потребно обезбедити из буџета Републике Србије, пошло се од претпоставке да ће се средства за финансирање послова у вези са доношењем српских стандарда и сродних докумената, као и других послова у вези са стандардима и стандардизацијом, тј. основне делатности Института, обезбедити из:

- буџета Републике Србије;
- прихода остварених продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, организацијом семинара, као и пружањем информација, обављањем послова стручне помоћи и сертификације.
- донације Европског комитета за стандардизацију (CEN и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC), за превођење европских стандарда.

У 2023. години неопходно је да Институт обезбеди укупна средства у износу од 178.582.000 динара из буџета Републике Србије. Такође, имајући у виду да је плаћање чланарина обавеза Републике Србије у складу са законом, неопходно је у 2023. години одредити од планираног износа од 26.470.000 динара, износ од 22.000.000 динара за чланарине, а преосталих 4.470.000 динара је, одређено је за обавезе Института према Управном и Надзорном одбору, као и за неопходне трошкове које ће Институт имати за ангажовање спољних сарадника и спољних консултаната за успостављене послове.

Све друге потребе Института финансирају се из остварених сопствених прихода.

Овим планом предвиђено је финансирање потреба Института у постојећим околностима, у мери која омогућава несметано извршавање законом утврђених надлежности, промоцију и развој стандардизације, заштиту права интелектуалне својине, а нарочито обавеза које Институт има на основу програма Европских интеграција.

6.3 Приходи

Планирана средства у износу од 178.582.000 динара обезбедиће се на следећи начин:

- 121.476.000 динара из прихода буџета Републике Србије,
- 52.906.0000 динара из планираних сопствених прихода од продаје добара и услуга, укључујући чланарину коју плаћају чланови Института као и примања од продаје залиха;
- 4.000.000 динара донације Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC);
- 100.000 динара неутрошених средстава из ранијих година – извор 13;
- 100.000 динара неутрошених средстава донације Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC) – извор 15.

Структура планираних прихода и примања Института дата је у табели 1.1, која следи.

**Табела 1.1 – Упоредни преглед структуре планираних прихода и примања
Института у 2022. и 2023. години**

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		
		2022	2023	Индекс
742	Приход од продаје добара и услуга	42.322.000	52.756.000	125
742317 1	Чланарина коју плаћају чланови Института	3.400.000	4.000.000	118
742317 2	Приход од продаје српских стандарда	30.475.500	33.813.000	111
742317 5	Приход од сертификације производа, система менаџмента и особа	900.000	1.000.000	111
742317 6	Приход од продаје међународн. стандарда	2.025.500	3.637.000	180
742317 7	Приходи од продаје добара и услуга – бифе	121.000	150.000	124
742317 8	Приход од одржавања семинара	900.000	2.850.000	285
742317 50	Приход од одржавања вебинара	1.400.000	2.500.000	167
742317 10	Приход од одобрења употребе националног знака усаглашености са српским стандардима	50.000	500.000	1000
742317 Ч	Приход од читања стандарда	1.900.000	2.000.000	106
742317 СП	Приход од пружања стручне помоћи	100.000	456.000	228
742317 9	Приходи од VMI ознака	100.000	100.000	100
742317 Т	Приходи од тумачења стандарда	50.000	200.000	400
742371	Приходи индиректних корисника буџетских средстава који се остварују додатним активностима	900.000	1.100.000	122
742317 ПРЕВОД	Приходи од превода стандарда	100.000	300.000	300
742317 ПРЕТРАЖИВАЊЕ	Приходи од претраживања базе стандарда	50.000	50.000	100
742317	Приходи од продаје електронских збирки стандарда	100.000	100.000	100
822121	Примања од продаје залиха производње	150.000	150.000	100
791111	Приход из буџета	111.269.000	121.476.000	109
732121	Текуће донације међународних организација	2.396.000	4.000.000	166
321311 – извор 13	Пренета неутошена средства из раније година	284.000	100.000	35
311000 – Извор 15	Неутошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година	2.077.000	100.000	5
	УКУПНО (742 + 822 + 791 + 732 + 321 + 311):	158.498.000	178.582.000	113

Процењује се да ће сопствени приходи остварени активностима Института у 2023. години износити 52.906.000 динара и да ће бити остварени: наплатом чланарине од чланова Института, која представља допринос развоју стандардизације у Републици Србији; продајом стандарда, сродних докумената и других публикација, као и пружањем услуга у вези са стандардима и стандардизацијом; продајом међународних стандарда и сродних докумената, националних стандарда и сродних докумената других земаља, као и организацијом семинара, продајом збирки стандарда, сертификацијом, пружањем стручне помоћи, из издавачке делатности и спровођењем осталих Законом утврђених активности.

Институт има обавезу да на основу закључених уговора о коришћењу ауторских права, умножавању и дистрибуцији, око 50 % остварених прихода од продаје међународних стандарда и сродних докумената (ISO, IEC, ISO/IEC), као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Руске Федерације, Америчког удружења за испитивање и материјале), конвертује у девизе и квартално плаћа тантијеме организацијама чије је публикације продао у нашој земљи.

Као члан европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC, Институт је укључен у посебне споразуме између Европске уније, односно Европске комисије и наведених организација који се односе на подршку у превођењу стандарда на националне језике земаља чланица CEN-а и CENELEC-а. Учешће у програму превођења стандарда, због потреба домаћих регулаторних тела, произвођача, увозника, предузетника, испитних лабораторија, из области: машинства, саобраћаја, пољопривреде, грађевинарства, безбедности и заштите, медицинских уређаја, енергетике, електронике и телекомуникација, наставиће се и у 2023. години са износом донације од 33.898,30 EUR односно 4.000.000 динара по Посебном споразуму број SA/CEN/2021-02 и број SA/CENELEC/2021-02.

С обзиром да је Институт домаћин и организатор генералног заседања скупштина европских организација за стандардизацију CEN и CENELEC у Београду 2023. године, као и да је у 2018. години за ову активност прибавио сагласност Министарства привреде, у циљу промоције стандардизације и организације поменутог заседања планирана су средства из Буџета као и из сопствених прихода.

6.4. Расходи

У 2023. години планирају се расходи Института у укупном износу од 178.582.000 динара. Пословни простор, који је власништво Републике Србије, Институт користи без накнаде, по закључку Владе Србије 77 број:361-1827/2018 од 08. марта 2018. године. Упоредни преглед структуре планираних расхода по наменама дат је у табели 1.2, а упоредни преглед по изворима финансирања у табели 1.3.

**Табела 1.2 – Упоредни преглед структуре планираних расхода
Института у 2022. и 2023. години**

Економска класификација	Намена	Износ по годинама (у динарима)		
		2022	2023	Индекс
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ				
411	Плате и додаци запослених	72.025.000	84.334.000	117
412	Социјални доприноси на терет послодавца	11.649.000	12.981.000	111
УКУПНО (1):		83.674.000	97.315.000	116
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ				
413	Накнаде у натури	0	150.000	–
414	Социјална давања запосленима	1.410.000	1.410.000	100
415	Накнаде трошкова за запослене	1.704.000	1.704.000	100
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	1.976.000	1.300.000	66
421	Стални трошкови	14.812.000	18.115.000	122
422	Трошкови путовања	2.350.000	3.000.000	127
423	Услуге по уговору	18.041.000	21.389.000	118
424	Специјализоване услуге	30.000	30.000	100
425	Текуће поправке и одржавање опреме	3.360.000	4.220.000	126
426	Материјал	3.330.000	3.548.000	106
462	Дотације међународним организацијама	22.637.000	22.001.000	97
482	Порези, обавезне таксе, казне и пенали	370.000	300.000	75
УКУПНО (2):		70.020.000	77.167.000	110
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА				
512	Машине и опрема	2.774.000	2.600.000	93
515	Нематеријална имовина	2.030.000	1.500.000	73
УКУПНО (3):		4.804.000	4.100.000	85
УКУПНО (1+2+3):		158.498.000	178.582.000	113

**Табела 1.3 – Структура средстава за финансирање расхода 2023. години,
по изворима финансирања**

Економска класификација	Назив	Будет Републике Србије	Извори средстава за финансирање планираних расхода (у динарима)				Укупно
			Сопствени приходи и пренета а неутрошена средства	Текуће донације међународних организација – извор 06	Нерасподеђени вишак примања из ранијих година – извор 13	Неутрошена средства донација из ранијих година – извор 15	
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ							
411	Плате, додаци и накнаде запослених	82.140.000	2.194.000				84.334.000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	12.866.000	115.000				12.981.000
УКУПНО (1):		95.006.000	2.309.000				97.315.000
2 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ОСТАЛИ							
413	Поклони за децу запослених	0	150.000				150.000
414	Социјална давања запосленима	0	1.410.000				1.410.000
415	Накнаде за запослене	0	1.704.000				1.704.000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	0	300.000	1.000.000			1.300.000
421	Стални трошкови	0	18.115.000				18.115.000
422	Трошкови путовања	0	3.000.000				3.000.000
423	Услуге по уговору	4.470.000	13.819.000	3.000.000		100.000	21.389.000
424	Специјализоване услуге	0	30.000				30.000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	0	4.220.000				4.220.000
426	Материјал	0	3.548.000				3.548.000
462	Дотације међународним организацијама	22.000.000	1.000				22.001.000
482	Порези, обавезне таксе и казне	0	300.000				300.000
УКУПНО (2):		26.470.000	46.597.000	4.000.000		100.000	77.167.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА							
512	Машине и опрема	0	2.500.000		100.000		2.600.000
515	Нематеријална имовина	0	1.500.000				1.500.000
УКУПНО (3):		0	4.000.000		100.000		4.100.000
УКУПНО (1 + 2 + 3):		121.476.000	52.906.000	4.000.000	100.000	100.000	178.582.000

6.4.1 Расходи за плате запослених

Средства за текуће расходе за плате и социјалне доприносе за запослене у 2023. години планирана су у укупном износу од 97.315.000 динара.

У оквиру укупно предложених средства за финансирање рада Института у 2023 години, текући расходи за плате планирани су у оквиру лимита за 61 запосленог, укључујући и директора, и то за: 44 са високом школском спремом (ВСС), укључујући једног са докторатом, два са магистратуром; 3 са вишом школском спремом (ВШС) и 11 са средњом стручном спремом (ССС). У складу са достављеним Упутством за припрему буџета РС за 2023. годину и пројекција за 2024. и 2025. годину, зараде запослених нису увећаване по другим основама. Уколико буде накнадног повећања зарада, исте ће се усклађивати са одобреним процентом (%) увећања и/или актима Владе Републике Србије.

Основни подаци о кадровима приказани су у табелама 1.4, 1.5, 1.6 и 1.7, које следе.

Табела 1.4 – Квалификациона структура запослених (стање 30.06.2022. године)

Редни број	Стручна спрема	Број запослених
1.	Др (доктор наука)	1
2.	Мр (магистар)	2
3.	ВСС (висока стручна спрема)	43
4.	ВС (виша стручна спрема)	3
5.	ССС (средња стручна спрема)	12
УКУПНО		61

Табела 1.5 – Старосна структура запослених (стање 30.06.2022. године)

Редни број	Старост запослених	Број запослених
1.	До 30 година	0
2.	Од 31 до 40 година	11
3.	Од 41 до 50 година	19
4.	Од 51 до 60 година	30
5.	Преко 60 година	1
УКУПНО		61
ПРОСЕЧНА СТАРОСТ:		49,56

Табела 1.6 – Структура запослених по временуведеном у радном односу (стање 30.06.2022. године)

Редни број	Време проведено у радном односу	Број запослених
1.	До 5 година	10
2.	Од 5 до 10 година	6
3.	Од 10 до 15 година	4
4.	Од 15 до 20 година	5
5.	Од 20 до 25 година	11
6.	Од 25 до 30 година	14
7.	Од 30 до 35 година	9
8.	Преко 35 година	2
УКУПНО		61

Табела 1.7 – Динамика пријема нових и одласка постојећих кадрова у 2022 и 2023. години

Месец		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2022. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Пријем нових кадрова													
Одлазак кадрова	У редовну пензију												
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)													
Стање на крају месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
2023. ГОДИНА													
Стање на почетку месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61
Пријем нових кадрова													
Одлазак кадрова	У редовну пензију												
	Одлазак по другом основу												
Салдо (пријем – одлазак)													
Стање на крају месеца		61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61	61

Обрачун и исплата плата запосленима у Институту представља производ јединствене основице за обрачун и исплату плате и основног коефицијента који одговара радном месту на које је запослени распоређен. Нето износ основице у 2022. години износи 3.228,44 динара за остале јавне службе у коју категорију спада и Институт. Финансијски план Института за сваку годину, и његове измене у току године, доноси директор Института уз сагласност Управног одбора, водећи рачуна о укупно одобреним средствима за плате запослених за текућу годину, као и основицама које су утврђене актима Владе. Коефицијенти су утврђени Правилником о критеријумима за утврђивање зараде, накнаде зараде и других примања запослених, у складу са оснивачким актом и Статутом Института. Приликом утврђивања коефицијената и основица за исплату плата водило се рачуна да буду усклађени са онима који важе за јавне службе. У 2023. години, зараде ће се обрачунавати у складу са законом и релевантним актима Владе.

Посматрано по појединим звањима, односно радним местима у Институту, просечне нето зараде (укључујући додатак за време проведено на раду) обрачунате за 2022. годину износе:

- око 125.000,00 динара, за руководиоце сектора (основних организационих јединица у Институту, којих има четири);
- око 91.000,00 динара, за руководиоце одељења (унутрашњих организационих јединица у Институту);
- око 82.000,00 динара, за самосталног саветника – виши организатор стандардизације;
- око 59.000,00 динара – за самостални правни сарадник (ВШС);
- око 51.000,00 динара – за сарадника за графичку ораду текста (ССС);
- око 44.000,00 динара – за техничара штампе (ССС).

На основу уговора о раду који је закључен између Управног одбора и директора Института, номинална нето зарада директора износи око 151.000,00 динара.

Планирана просечна **брutto зарада** по запосленом у 2022. години износи око 105.641,00 динара. Преглед броја запослених, потребне масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2022. години дат је у табели 2 у Прилогу 2.1 овог финансијског плана.

6.4.2 Расходи за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију

Средства за чланарине Института у европским и међународним организацијама за стандардизацију утврђују се годишњим програмом рада Института, а обезбеђују се из буџета Републике Србије. Институт представља Републику Србију у међународним и европским организацијама за стандардизацију и у раду њихових управних и извршних органа, техничких комитета, поткомитета и осталих радних тела заступа интересе привреде Републике Србије. Чланство у поменутиим организацијама подразумева статутарну обавезу плаћања годишње чланарине у роковима које су прописале те организације.

За чланарине Института у 2022. години планирана су средства у износу од 102.600 CHF и 136.195.EUR. Износи чланарина за 2023. годину са роковима за њихово плаћање дати су у табели 1.8, а према износивама утврђеним у 2022. години и најавама за њихово повећање, имајући у виду да износи за чланарине за 2023. годину још увек нису познати.

Табела 1.8 – Чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију у2023. години и рокови за њихово плаћање

Ред. бр.	Назив међународне/европске организације (седиште)	Основ за чланство	Датум приступања чланству	Рок за плаћање у 2022. години	Износ чланарине
1.	Међународна организација за стандардизацију – ISO (Женева)	Одлука СИБ	1. јуни 1950.	Двострано се плаћа, до 01.априла, и до 01. октобра	30.600,00CHF
2.	Међународна електротехничка комисија – IEC (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1953.	30. јун	67.200,00CHF
3.	Међународни систем за испитивање усаглашености и сертификацију електричне опреме – IEC/CEC/CB Scheme (Женева)	Одлука СИБ	1. јануар 1985.	31. март	4.800,00CHF
4.	Европски комитет за стандардизацију – CEN (Брисел)	Акциони план Владе за спровођење приоритета Европског партнерства – закључак 05 бр. 018-721/06-10 од 28. јуна 2007.	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	31. март	96.160 ,00 EUR
5.	Европски комитет за стандардизацију у области електротехнике – CENELEC (Брисел)	Закључак Савета министара СЦГ (76. седница, мај 2005. године)	од 1. јануара 2017. године статус „пуноправни члан”	28. фебруар	40.035,00EUR
УКУПНО:					10600,00 CHF + 136.195,00 EUR

Чланарине ће бити плаћене према датумима доспећа по курсу Народне банке Србије за CHF и EUR на дан уплате.

6.4.3 Расходи за управни и надзорни одбор Института

Накнаде за рад исплаћују се председнику и члановима Управног и Надзорног одбора.

У складу са достављеним Упутством за пропирему буџета РС за 2023. годину и пројекцијама за 2024. и 2025. годину, накнаде за рад Управног и Надзорног одбора неће се увећавати, осим услед накнадног одобрења и усвајања повећања на седници Владе Републике Србије. Управни одбор Института има председника и четири члана. Накнаде за њихов рад утврђују се одлуком Управног одбора и исплаћују се за месец у коме је одржана седница, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Управни одбор одржава седницу у просеку једном месечно, а нето накнаде за рад Управног одбора исплаћују се са рачуна буџетских прихода. Управни одбор је именован решењем оснивача (Владе) од 05. априла 2018. године (24 Број: 119-30-01/2018)

Преглед исплаћене масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове управног одбора по месецима 2022. години дат је у табели 1.9.

Табела 1.9 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора Института у 2022 години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	200.430	50.107	75.161	275.591
Фебруар	4	200.430	50.107	75.161	275.591
Март	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Април	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Мај	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Јун	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Јул	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Август	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Септембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Октобар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Новембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Децембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
УКУПНО:	48	2.405.160	601.284	901.932	3.301.932
ПРОСЕЧНО:	4	200.430	50.107	75.161	275.161

Преглед планиране масе за накнаде и просечних накнада за председника и чланове Управног одбора по месецима у 2023 години дат је у табели 1.10.

Табела 1.10 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова управног одбора у 2023. години (у динарима)

Месец	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
Јануар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Фебруар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Март	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Април	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Мај	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Јун	4	00.430	50.107	75.161	275.161
Јул	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Август	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Септембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Октобар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Новембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
Децембар	4	200.430	50.107	75.161	275.161
УКУПНО:	48	2.405.160	601.284	901.932	3.301.932
ПРОСЕЧНО:	4	200.430	50.107	75.161	275.161

Надзорни одбор Института има председника и два члана. Накнаде за радно ангажовање чланова и председника Надзорног одбора Института утврђују се одлуком Управног одбора Института и исплаћују се за месец у којем је одржана седница надзорног одбора, и то само за седнице на којима су присуствовали.

Надзорни одбор именован је решењем Владе Републике Србије 24 број 119-1178/2022 од 10. фебруара 2022. године („Службени гласник РС“, бр. 18/22). Накнаде за рад председника и два члана Надзорног одбора у 2022. години планиране су у износу од 701.500 динара, што је довољно за исплату накнада у истим износима као за председника и чланове Управног одбора, и то за четири месеца годишње, тј. четири седнице (табела 1.11).

Табела 1.11 – Расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора Института у 2022 години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	100.214	50.107	75.161	175.375
II	2	100.214	50.107	75.161	175.375
III	2	100.214	50.107	75.161	175.375
IV	2	100.214	50.107	75.634	175.375
УКУПНО:	8	400.856	200.428	300.644	701.500
ПРОСЕЧНО:	2	100.214	50.107	75.161	175.375

Чланом 40. став 2. Одлуке о изменама и допунама оснивачког акта Института за стандардизацију Србије („Сл.гласник РС”, бр. 93/2015 и 27/2016) прописано је „Седнице надзорног одбора одржавају се по потреби, а највише четири пута годишње.” (видети у табели 1.12, која следи).

Табела 1.12 – Планирани расходи за накнаде за рад чланова надзорног одбора у 2023. години (у динарима)

Седница	Број чланова (без председника)	Маса средстава за накнаде за чланове	Просечна бруто накнада за члана	Бруто накнада за председника	Укупна маса средстава за накнаде за чланове и председника
I	2	100.214	50.107	75.161	175.375
II	2	100.214	50.107	75.161	175.375
III	2	100.214	50.107	75.161	175.375
IV	2	100.214	50.107	75.161	175.375
УКУПНО:	8	400.856	200.428	300.644	701.500
ПРОСЕЧНО:	2	100.214	50.107	75.161	175.375

6.4.4 Остали текући расходи Института

Средства за остале текуће расходе планирана су у укупном износу од 79.376.000 динара, и то на основу реалних, крајње рационализованих трошкова Института, од којих неки представљају законску обавезу. Део ових средстава у висини од 22.001,000 динара, биће утрошен за плаћање чланарина у међународним организацијама за стандардизацију а део средстава од 4.470,000 биће утрошен за накнаде члановима Управног и Надзорног одбора, чија је динамика и висина по наменама детаљно приказана у претходним поглављима овог финансијског плана.

Остатак средстава за остале текуће расходе, у висини од 52.906.000 динара, биће утрошен за социјална давања, накнаде и награде за запослене, електричну енергију, грејање, водовод и канализацију, одношење смећа, физичко-техничку заштиту зграде, имовине и запослених, одржавање чистоће у радним просторијама Института, телефон, телефакс, интернет и мобилне телефоне, поштарину, осигурање опреме, осигурање зграде, осигурање запослених, као и за набавку превода европских и међународних стандарда које је неопходно преузети као српске стандарде на српском језику, на захтев министарства која ће их користити за потребе доношења техничких прописа.

Неопходно је предвидети средства и за образовање и усавршавање запослених обукама за системе менаџмента, курсевима страног језика, ИТ обукама, курсевима за напредни ниво рада у софтверима за обраду слика и текста, као и друге обуке које имају за циљ унапређење стручности и обучености запослених за обављање редовних задатака. План образовања и стручног усавршавања запослених у 2023. години, дат је у Прилогу 2.3. Део средстава за остале текуће расходе, утрошиће се за остале трошкове за запослене, који обухватају накнаде у природи, социјална давања запосленима, накнаде за запослене, награде запосленима и остале посебне расходе, и то за исплату солидарних помоћи, медицински систематски преглед запослених, накнада трошкова превоза, осталих трошкова и исплате јубиларних и осталих награда запосленима за учествовање у бројним започетим активностима (програм превођења стандарда са енглеског језика на српски језик према Посебном споразуму број SA/CEN/2021-02 и број SA/CENELEC/2021-02) и успостављању нових делатности, које ће се у Институту спроводити током 2023 године. Висина средстава за претходно наведене намене приказана је у табелама 1.13 и 1.14, а детаљан приказ динамике и висине ових расхода дат је у Прилогу 2.4.

Табела 1.13 – Социјална давања, накнаде и награде за запослене

Редни број	Социјална давања, накнаде и награде за запослене	Група	Износ
1.	Социјална давања запосленима	414	1.410.000
2.	Накнаде за запослене	415	1.704.000
3.	Награде запосленима и остали посебни расходи	416	1.300.000
УКУПНО:			4.414.000

Табела 1.14 – Остали текући расходи Института/*

Редни број	Остали текући расходи Института	Група	Износ
1.	Стални трошкови	421	18.115.000
2.	Трошкови путовања	422	3.000.000
3.	Услуге по уговору (умањене за накнаде члановима УО и НО, које су већ приказане у поглављу 1.4.3)	423	13.919.000
4.	Специјализоване услуге	424	30.000
5.	Текуће поправке и одржавање опреме	425	4.220.000
6.	Материјал	426	3.548.000
7.	Порези, обавезне таксе и казне	482	300.000
УКУПНО:			43.132.000

/* У табелама нису приказани расходи за УО, НО и чланарине у међународним организацијама за стандардизацију, јер су претходно објашњени у поглављима 1.4.2 и 1.4.3.

6.4.5 Машине и опрема (основна средства)

Током 2023 године неопходно је издвојити део средстава како би се обновили материјални ресурси Института и обезбедила подршка за реализацију планираних активности које се односе на послове стандардизације. Износ расположивих средстава за 2023. годину за ове намене одређен је у висини од 4.100,000 динара из сопствених прихода. Набавка машина и опреме планирана је веома рестриктивно и приказана у табели 1.15.

Табела 1.15 – План набавке машина и опреме у 2023. години

Редни број	Машине и опрема	Потребна средства (у динарима)			
		Количина	Буџетска средства	Сопствени приходи	Укупно
РАЧУНАРСКА ОПРЕМА:					
1.	Рачунари и монитори или лаптопови	3	0	2.000.000	2.000.000
2.	Канцеларијске столице	20	0	300.000	300.000
3.	Хитне набавке опреме		0	300.000	300.000
УКУПНО:					2.600.000
СОФТВЕР:					
4.	Microsoft office	3	0	340.000	340.000
5.	Adobe reader	4	0	400.000	400.000
6.	Photoshop + indesign	4	0	650.000	650.000
7.	Microsoft visio	2		110.000	110.000
УКУПНО:					1.500.000
УКУПНО:					4.100.000

Образложење за тачку 1.

Ради обезбеђења несметаног одвијања радних процеса, а услед отписа старе опреме, неопходно је у 2023. години обезбедити нове десктоп или лаптоп рачунаре као и одговарајуће мониторе. Наиме, Институт је у претходним годинама успео да обнови опрему, међутим, неопходно је наставити са занављањем и унапређењем информатичке инфраструктуре имајући у виду редовни век трајања информатичке опреме, обавезе Института према међународним и европским организацијама за стандардизацију, као и планиране активности на нивоу промоције стандарда и стандардизације.

Образложење за тачке 2.

Институт је у претходном периоду развио услугу организовања комерцијалних и некомерцијалних семинара. Такође, као члан европских и међународних организација за стандардизацију, Институт је домаћин заседања европских и међународних организација за стандардизацију у оквиру заседања годишњих седница техничких тела за стандардизацију. У Институту се свакодневно одржавају и седнице комисија за стандарде. У циљу обезбеђења неометаног одржавања свих скупова, неопходно је и редовно занављање дотрајалог намештаја-столица.

Образложење за тачку 3.

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређени износ средстава за хитне потребе.

Институт се у претходним годинама суочавао са проблемом отказа појединих уређаја које није могао обновити јер нису били предвиђени финансијским планом. Стога је потребно предвидети одређени износ средстава за хитне потребе. За контролу приступа пословне зграде Института предлаже се набавка пешачке баријере као решење за физичку контролу приступа које у потпуности одговара на потребе савременог пословања и организације различитих нивоа безбедности, јер у себи обједињују високу сигурност, напредну технологију и модеран дизајн. Главна функција овог решења јесте спречавање неовлашћених особа да уђу у обезбеђене просторије или објекте.

Образложење за тачке 4, 5, 6 и 7.

Обнављање рачунарске опреме мора да прати и редовно ажурирање софтверских програма, који ће запосленима омогућити континуитет рада. Такође, све већи број докумената којима је Институт у обавези да управља, а који настају у поступку учествовања у раду пре свега европских организација за стандардизацију, подразумева и аутоматизацију поступка рада. Развијање издавачке делатности прати и потреба за набавком савременијих софтверских пакета који омогућују ефикасности и ефикасност у раду. Стога је један од приоритета Института у 2023. години набавка одговарајућих софтверских пакета.

6.4.6 Опште напомене

У складу са одредбама члана 10. Закона о буџетском систему, Институт ће преузимати само оне обавезе за које су средства планирана овим финансијским планом, и то највише до висине планираних средстава за ту намену.

Ако у току године Института оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је мањи од планираног, средства предвиђена овим финансијским планом користиће се према следећим приоритетима: чланарине у међународним и европским организацијама за стандардизацију, минимални стални трошкови и минималне услуге по уговору за несметано функционисање Института, зараде запослених.

Ако у току године Институт оствари приходе од продаје добара и услуга (сопствене приходе) у износу који је већи од планираног, или друга примања у складу са законом, средства остварена на тај начин користиће се до висине износа утврђеног финансијским планом, а буџетска средства која Институт не утроши до краја године враћају се у буџет Републике Србије.

У случају да Институт у свом финансијском извештају за 2023. годину искаже вишак прихода над расходима, утрошак тих средстава биће одређен одговарајућом одлуком управног одбора Института, која ће бити усаглашена са препорукама оснивача Института, тј. Владе, које се односе на индиректне и директне кориснике буџета.

Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2022. и 2023. години, по изворима финансирања, дат је у табели 1.17 која следи.

Табела 1.17 – Упоредни преглед структуре средстава за финансирање расхода Института у 2022. и 2023. години, по изворима финансирања

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)		Индекс
		2022	2023	
791000	Приход из буџета	111.269.000	121.476.000	109
742000	Приход од продаје добара и услуга	42.322.000	52.756.000	125
732000	Донације међународних организација	2.396.000	4.000,000	167
311000	Неутрошена средства донација из ранијих година – извор 15	2.077.000	100.000	5
321000	Нераспоређени вишак примања из ранијих година – извор 13	284.000	100.000	35
822000	Примања од продаја залиха	150.000	150.000	100
УКУПНО:		158.498.000	178.582.000	113

Детаљан преглед свих планираних расхода Института у 2022. и 2023. години приказан је у табели 1.18. која следи.

Табела 1.18 – Детаљан преглед планираних расхода Института у 2022. и 2023. години

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2022	2023
1 ТЕКУЋИ РАСХОДИ – ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ			
411	Плате, додаци и накнаде запослених	72,025,000	84,334,000
411111	Плате по основу цене рада	72,025,000	84,034,000
411119	Остали додаци и накнаде запосленима	0.00	300,000
412	Социјални доприноси на терет послодавца	11,649,000	12,981,000
412111	Допринос за ПИО	8,155,000	9,000,000
412211	Допринос за здравствено осигурање	3,494,000	3,981,000
412311	Допринос за незапосленост	0	0
	УКУПНО (1):	83,674,000	97,315,000
413	НАКНАДЕ У НАТУРИ	0	150.000
413142	Поклони за децу запослених	0	150.000
414	Социјална давања запосленима	1,410,000	1.410.000
414111	Породиљско боловање, боловање преко 30 дана и друга боловања на терет фондова – процена потребних средстава урађена је на основу сагледавања структуре запослених у Институту и искустава из претходних година	400,000	400,000
414121			
414211	Расходи за образовање деце запослених	260,000	0
414311	Отпремнина приликом одласка у пензију – средства на овој економској класификацији користиће се за исплату отпремнина радницима који одлазе у пензију у 2023. години	300,000	0
414314	Помоћ у случају смрти запосленог или члана уже породице – средства предвиђена на овој економској класификацији користиће се за исплату просечних трошкова сахране у случају смрти запосленог или члана његове уже породице, као и за друге намене утврђене Правилником о стандардном класификационом оквиру за буџетски систем	300,000	500,000
414411	Помоћ у медицинском лечењу запосленог или члана уже породице – процена потребних средстава на овој економској класификацији извршена је на основу досадашњег искуства.	110,000	320,000
414412	Помоћ у случају оштећења или уништења имовине	40,000	40,000
414419	Остале помоћи запосленим радницима (за рођење детета)	0,00	150.000
415	Накнаде за запослене	1,704,000	1,704,000
415112	Накнаде трошкова за превоз на посао и са посла	1,700,000	1,700,000
415119	Остале накнаде трошкова запослених	4,000	4,000
416	Награде запосленима и остали посебни расходи	1,976,000	1,300,000
416111	Јубиларне награде	0	300,000
416112	Награде за посебне резултате рада	1,976,000	1,000,000
421	Стални трошкови	14,842,000	18.115.000
421111	Услуге платног промета и банкарске услуге	50,000	10,000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2022	2023
421121	Трошкови банкарских услуга	130,000	190,000
421211	Енергетске услуге – електрична енергија	2,500,000	3.200.000
421225	Енергетске услуге – грејање	2,400,000	3.200.000
421311	Комуналне услуге – водовод и канализација	150,000	100,000
421321	Трошкови дератизације и дезинсекције просторија	20,000	20,000
421323	Физичко-техничка заштита запослених, зграде и имовине	3,600,000	4.200.000
421324	Одвоз отпада - Инфостан, ЈКП Градска чистоћа - одношење смећа	0	460.000
421325 1	Услуге чишћења – одржавање чистоће у пословним просторијама	3,600,000	4.200.000
421325 2	Услуге чишћења – одношење смећа	350,000	400,000
421411	Услуге комуникација – телефон и телефакс	480,000	480,000
421412	Услуге комуникација – прикључак за интернет	500,000	500,000
421414	Услуге комуникација – мобилни телефони	240,000	300,000
421419	Остале услуге комуникације - Е фискална каса	0	50,000
421421	Услуге комуникација – пошта	400,000	400,000
421422	Услуге доставе	20,000	30,000
421511	Осигурање зграде	35,000	37,000
421512	Осигурање возила	80,000	80,000
421513	Осигурање опреме	27,000	28,000
421521	Осигурање запослених у случају несреће на раду	120,000	135,000
421522	Здравствено осигурање	50,000	55,000
421523	Осигурање од одговорности из пословања	8,000	40,000
421622	Закуп административне опреме	52,000	
422	Трошкови путовања	2,350,000	3,000,000
422111	Трошкови дневница на службеном путовању у земљи	100,000	100,000
422121	Трошкови превоза на службеном путовању у земљи	100,000	100,000
422131	Трошкови смештаја на службеном путовању у земљи	100,000	170,000
422191	Превоз у јавном саобраћају (средства са ове економске класификације користе се за исплату превоза волонтерима)	50,000	50,000
422211	Трошкови службених путовања у иностранство – дневнице	1,870,000	2,400,000
422221	Трошкови службених путовања у иностранство – превоз		
422231	Трошкови службених путовања у иностранство – хотелски смештај		
422299	Трошкови службених путовања у иностранство – визе		
	Средства на овим економским класификацијама користе се за исплату дневница, трошкова превоза и хотелског смештаја запосленима у Институту када учествују на заседањима органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију у којима је Институт члан (ISO, IEC, и CEN CENELEC), као и у раду владиних организација и радних тела Уједињених нација, која се баве питањима		

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2022	2023
	стандардизације (видети прилог 2.6 овог програма рада, стр. 96-98)		
422392	Трошкови путовања у оквиру редовног рада – средства на овој економској класификацији користиће се за трошкове такси-превоза који се користи за службене потребе директора Института и запослених које он овласти	100,000	150,000
422394	Накнада за коришћење сопственог возила	30,000	30,000
423	Услуге по уговору	18,041,000	21,389,000
423111	Услуге превођења – услуге превођења и терминолошког усаглашавања превода европских и међународних стандарда и сродних докумената ради доношења одговарајућих српских стандарда, односно сродних докумената за потребе техничких прописа које планирају да у 2023. години донесу поједина министарства, стандарда од општег значаја и сл.	2,729,000	4,000,000
423212	Услуге за одржавање софтвера	850,000	1,500,000
423291	Остале компјутерске услуге	2,300,000	2,300,000
423311	Услуге образовања и усавршавања запослених – трошкови редовне обуке и тестирања знања запослених у вези са употребом апарата и средстава за заштиту од пожара (законска обавеза), курсева за енглески језик, итд.	500,000	500,000
423321	Котизације за семинаре – трошкови котизација представника Института за разне стручне скупове (симпозијуме, семинаре и сл.)	130,000	180,000
423413	Услуге штампања публикација – трошкови штампања гласила и публикација Института – збирки стандарда и других публикација	300,000	300,000
423419	Остале услуге штампања – израда визит-карти за запослене и сл.	30,000	30,000
423421	Услуге информисања јавности – трошкови објављивања решења, одлука, огласа, конкурса и других општих аката	100,000	100,000
423421 1	Услуге информисања јавности - Трошкови кампања за информисање јавности и подизање свести о значају стандарда и стандардизације	100,000	350,000
423432	Објављивање тендера и информативних огласа – трошкови тендера за јавне набавке и сличних огласа	50,000	100,000
423439	Остале услуге рекламе и пропаганде	250,000	400,000
423591 1	Накнаде за рад чланова Управног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице, а према присутности чланова	3,328,084	3,328,084
423591 2	Накнаде за рад чланова Надзорног одбора – исплаћују се само у месецима када се одржавају седнице (4 пута годишње), а према присутности чланова	705,916	705,916
423599	Остале стручне услуге - ресертификација интегрисаног система менаџмента, акредитација Института	250,000	1,000,000
423711 1	Репрезентација – угоститељске услуге и за одржавање две редовне седнице скупштине Института у току године	50,000	100,000
423711 2	Репрезентација – новогодишњи пријем за пензионере и запослене у Институту	50,000	100,000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2022	2023
423711 3	Репрезентација – угоститељске услуге за седнице Управног одбора, Надзорног одбора и стручних савета	50,000	50,000
423711 4	Репрезентација – угоститељске услуге приликом посета представника међународних, европских и националних организација за стандардизацију, као и других значајних гостију из иностранства	90,000	90,000
423711 5	Организација других скупова	150,000	150,000
423712	Поклони – поклони за функционере међународних и европских организација за стандардизацију и друге угледне госте из иностранства приликом посета	220,000	250,000
423911 1	Остале опште услуге – накнаде за коришћење права умножавања међународних и европских стандарда, као и националних стандарда других земаља (Немачке, Велике Британије, Русије и др.), ради продаје корисницима у нашој земљи (обавеза на основу уговора)	858,204	1,500,000
423911 2	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и предавача на семинарима које организује Институт	3,030,000	2,000,000
423911 3	Остале опште услуге – трошкови заштите интелектуалне својине Института и међународних организација за стандардизацију (статутарна обавеза)	10,000	10,000
423911 4	Остале опште услуге – трошкови редовне контроле и ревизије против-пожарних апарата, противпаничног светла, хидраната, громобрана, стабилне инсталације за дојаву пожара и других инсталација (законска обавеза)	530,000	530,000
423911 5	Остале опште услуге – трошкови ангажовања спољних сарадника као и поверача у поступцима сертификације клијената	1,379,796	1,815,000
424	Специјализоване услуге	30,000	30,000
424911	Остале специјализоване услуге	30,000	30,000
425	Текуће поправке и одржавање опреме	3,360,000	4,220,000
425111	Зидарски радови	30,000	30,000
425113	Молерски радови	50,000	30,000
425114	Радови на крову	120,000	120,000
425115	Радови на водоводу	100,000	200,000
425116	Централно грејање	30,000	30,000
425117	Електричне инсталације	100,000	100,000
425119	Остале услуге и материјал за текуће поправке и одржавање зграде	1,400,000	2,100,000
425119 1	Остале услуге – хитне поправке	250,000	250,000
425219	Остале поправке и одржавање опреме за саобраћај	100,000	100,000
425222	Рачунарска опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за рачунарску и телекомуникациону опрему, инсталација и имплементација	400,000	400,000
425223	Одржавање опреме за телекомуникацију (телефонске централе)	40,000	40,000
425225	Опрема за домаћинство и угоститељство	10,000	20,000

Економска класификација	Назив	Износ по годинама (у динарима)	
		2022	2023
425226	Биротехничка опрема – услуге одржавања и набавке резервних делова за штампарско-репрографску опрему	250,000	300,000
425227	Уградна опрема – материјал за хитне поправке столарије и електричних, водоводних или других инсталација	300,000	300,000
425229	Остале поправке и одржавање опреме	180,000	200,000
426	Материјал	3,330,000	3.548.000
426111	Канцеларијски материјал – канцеларијски и штампарско-репрографски материјал за свакодневни рад (папир, тонери, фасцикле, материјал за паковање и доставу стандарда корисницима, компакт-дискови итд.)	2,000,000	2.200.000
426121	Расходи за радну униформу	50,000	40.000
426131	Цвеће и зеленило	250,000	200.000
426311 1	Стручна литература за редовне потребе запослених – претплата за „Службени гласник РС”, „ИПЦ”, „Службени лист града”, итд.	235,000	235,000
426312	Стручна литература за образовање запослених – речници, монографије и сличне стручне књиге набављене у земљи и иностранству и сл.	50,000	40,000
426412	Издаци за гориво	250,000	250,000
426819	Остали материјал за одржавање хигијене	25,000	25,000
426822	Пиће	370,000	420,000
426823	Намирнице за припремање хране	100,000	138,000
462	Дотације међународним организацијама	22,637,000	22,001,000
462121	Текуће донације и дотације међународним организацијама – чланарине Института у међународним и европским организацијама за стандардизацију (статутарна обавеза)	22,637,000	22,001,000
482	Порези, обавезне таксе и казне	370,000	300,000
482131	Трошкови регистрације возила и остале таксе	70,000	50,000
482191	Остали порези	150,000	50,000
482211	Републичке таксе	50,000	100,000
482231	Обавезне таксе – градске таксе	100,000	100,000
	УКУПНО (2):	70,020,000	77.167.000
3 ОСНОВНА СРЕДСТВА			
512	Машине и опрема	2,774,000	2.600.000
512211	Намештај – столице	120,000	300.000
512221	Рачунарска опрема – рачунари и монитори	2,574,000	2.000.000
512200	Машине и опрема – хитне набавке	80,000	300,000
515	Нематеријална имовина	2,030,000	1.500.000
515111	Нематеријална имовина – софтвери	2,030,000	1.500.000
	УКУПНО (3):	4,804,000	4.100.000
	УКУПНО (1 + 2 + 3)	158,498,000	178.582.000

ПРИЛОЗИ П

ПРИЛОГ 2.1

РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ ЗАПОСЛЕНИХ У2022. ГОДИНИ И ПЛАНИРАНИ РАСХОДИ ЗА ПЛАТЕ У2023. ГОДИНИ

Табела 1 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у 2022. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРО ЗАПОСЛЕНИ			НОВО ЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	55	5.465.819	99.379	51	4.767.604	93.482	–	–	–	4	–	698.215	174.554
Фебруар	55	5.607.569	101.956	51	4.882.787	95.741	–	–	–	4	–	724.782	181.196
Март	55	5.769.194	104.894	51	5.037.884	98.782				4	–	731.310	182.828
Април	55	5.940.116	108.002	50	5.049.791	100.996				5	–	890.325	178.065
Мај	55	5.769.767	104.905	50	4.874.231	97.485				5	–	895.536	179.107
Јун	55	6.005.723	109.195	50	5.099.337	101.987				5	–	906.386	181.277
Јул	56	5.942.570	106.117	51	5.034.432	98.891				4	–	899.138	179.828
Август	61	6.472.649	106.109	56	5.573.511	99.527				4	–	899.138	179.828
Септембар	61	6.472.649	106.109	56	5.573.511	99.527				4	–	899.138	179.828
Октобар	61	6.472.648	106.109	56	5.573.510	99.527				4	–	899.138	179.828
Новембар	61	6.472.648	106.109	56	5.573.510	99.527				4	–	899.138	179.828
Децембар	61	6.472.648	106.109	56	5.573.510	99.527				4	–	899.138	179.828
УКУПНО:	691	72.864.000	1.264.993	634	62.622.618	1.184.998				57	–	10.241.382	2.155.992
ПРОСЕЧНО:	58	6.072.000	105.416	53	5.218.552	98.750				5	–	853.449	179.666

Табела 2 – План броја запослених, масе за зараде и просечне бруто зараде по месецима у2023. години (у динарима)

Месец	УКУПНО			СТАРО ЗАПОСЛЕНИ			НОВО ЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО			
	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Маса за зараде	Просечна бруто зарада	Број запо-слених	Ново запо-слени	Маса за зараде	Просечна бруто зарада
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Јануар	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Фебруар	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Март	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Април	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Мај	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Јун	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Јул	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Август	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Септембар	61	7.027.834	115.210	56	6.037.693	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Октобар	61	7.027.834	115.210	56	6.037.693	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Новембар	61	7.027.834	115.210	56	6.037.693	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
Децембар	61	7.027.834	115.210	56	6.037.693	107.815	–	–	–	5	–	990.141	198.028
УКУПНО:	732	84.334.000	1.382.524	672	72.452.308	1.293.780	0	0	0	60	–	11.881.692	2.376.336
ПРОСЕЧНО:	61	7.027.833	115.210	56	6.037.692	93.969	0	0	0	5	–	990.141	198.028

ПРИЛОГ 2.2 ПЛАН КАДРОВА ЗА 2023 ГОДИНУ

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије за 2023 годину, средства за плате социјалне доприносе на терет послодавца планирана су за 61 запосленог, укључујући и директора, а у складу са Одлуком о о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину („Сл.гласник РС”, бр. 61/2017, 8/2017, 92/2017, 111/2017, 14/2018, 45/2018, 78/2018, 89/2018, 102/2018, 30/2019 и 42/2019.). Средства су планирана за 46 запослених са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са магистратуром и један са докторатом; три запослена са вишом школском спремом (ВШС) и 12 запослених са средњом стручном спремом (ССС).

Финансијским планом Института за стандардизацију Србије (у даљем тексту: Институт) за 2023. годину предвиђена су средства за плате и социјалне доприносе на терет послодавца **за 61 запосленог**, и то за:

- 46 са високом школском спремом (ВСС), укључујући два са магистратуром и један са докторатом;
- 3 са вишом школском спремом (ВШС) и
- 12 са средњом стручном спремом (ССС).

Институт је у јуну 2022. године имао 55 запослених на неодређено време и 3 запослена на одређено време који су ангажовани због повећаног обима посла.

Чланом 27к Закона о буџетском систему (“Службени гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019 и 149/2020) прописано је ново запошљавање и додатно радно ангажовање код кодисника јавних средстава од 01.01.2021 до 31.12.2023. године.

Институт ће се током наредне године потрудити да што пре попуни упражњена радна места у циљу наставка континуираног рада и одржавања и развоја нових активности.

ПРИЛОГ 2.3
ПЛАН ОБРАЗОВАЊА И СТРУЧНОГ УСАВРШАВАЊА ЗАПОСЛЕНИХ
У 2023. ГОДИНИ

У 2023. години неопходно је издвојити део средстава за план образовања и стручног усавршавања запослених приказан у табели 1, у циљу стручнијег и ефикаснијег обављања послова у оквиру основне делатности Института.

Табела 1 – План образовања и стручног усавршавања запослених у 2020. години

Редни број	Течајеви за образовање и усавршавање запослених	Планирана средства (у динарима)
1.	Обука за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 27001	120.000
2.	Обука за екстерне провераваче према стандарду SRPS ISO 45001	120.000
3.	Обука за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 14001	120.000
4.	Обука за противпожарну заштиту и безбедност и здравље на раду, обука за службеника за јавне набавке, обука за усавршање језика, и друге неопходне обуке	140.000
УКУПНО:		500.000

Образложење за тачке 1-3

Узимајући у обзир проширење делатности Института, неопходно је обезбедити обуку за једног запосленог за системе менаџмента у складу са стандардом ISO/IEC 27001, једног запосленог за екстерне провераваче према стандарду SRPS ISO 45001 и за водеће провераваче према стандарду SRPS ISO 14001.

Образложење за тачку 4.

У циљу континуираног усавршавања запослених, а у складу са позитивним прописима, неопходно је предвидети средства за обуке из области противпожарне заштите и безбедности и здравља на раду. Такође, у циљу обезбеђивања ефикаснијег обављање послова, неопходно је предвидети и средства за остале обуке, које се тичу унапређивања знања језика, обука за службеника за јавне набавке и за друге обуке уколико се укаже потреба за истим.

ПРИЛОГ 2.4
ПЛАН АКТИВНОСТИ ТЕКУЋЕГ ОДРЖАВАЊА
ПОСЛОВНЕ ЗГРАДЕ ИНСТИТУТА У2023. ГОДИНИ

1. Реконструкција мокрих чворова

Институт за стандардизацију Србије је смештен у објекту у Стевана Бракуса 2 у Београду. Имајући у виду да су плочице као и пратеће санитарije дотрајале у тоалету на трећем спрату и сутерену, а да је Институт свакодневно домаћин бројних комисија за стандарде, седница европских техничких комитета, семинара и др., неопходно је исте реконструисати. Имајући у виду неповољну материјалну ситуацију у којој се Институт налазио претходних година, било је могуће планирати само најнужније одржавање овог објекта. Нужно је и неопходно и у 2023. години планирати средства за реконструкцију два мокра чвора, у складу са расположивим средствима.

**Табела 1 – План текућег и инвестиционог одржавања
пословне зграде Института у2023. години**

Редни број	Намена	Потребна средства (у динарима)
1.	Реконструкција мокрих чворова	2.100.000,00
УКУПНО:		2.100.000,00

ПРИЛОГ 2.5
ПРЕГЛЕД РАСХОДА ПО НАМЕНАМА И МЕСЕЦИМА У 2023. ГОДИНИ

Месец	Бруто зарада	Порез и доприноси на терет послодавца	Укупно зарада (2 + 3)	Превоз радника	Отпремнине	Помоћ радницима	Помоћ породици	Боловање	Остали трошкови	Управни одбор и Надзорни одбор	Укупно (10 + 11)	Дневнице и други трошкови у земљи и иностранству
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2022. ГОДИНА												
УКУПНО:	72.025.000	11.649.000	83.674.000	1.700.000	300.000	300.000	150.000	400.000	65.590.000	4.034.000	69.624.000	2.350.000
2023. ГОДИНА												
Јануар	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	–	100.000	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Фебруар	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	102.000	–	100.000	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Март	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	–	100.000	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Април	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	102.000	–	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Мај	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	–	100.000	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Јун	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	–	–	100.000	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Јул	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	102.000	–	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Август	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	–	–	–	6.772.250	336.167	7.108.417	250.000
Септембар	7.027.834	1.081.750	8.109.584	141.666	–	102.000	100.000	100.000	6.772.250	336.166	7.108.416	250.000
Октобар	7.027.834	1.081.750	8.109.584	141.666	–	–	–	–	6.772.250	336.166	7.108.416	250.000
Новембар	7.027.834	1.081.750	8.109.584	141.666	–	102.000	–	100.000	6.772.250	336.166	7.108.416	250.000
Децембар	7.027.834	1.081.750	8.109.584	141.666	–	–	100.000	–	6.772.250	336.166	7.108.416	250.000
УКУПНО:	84.334.000	12.981.000	97.315.000	1.700.000	–	510.000	500.000	400.000	81.267.000	4.034.000	85.301.000	3.000.000
ПРОСЕЧНО:	7.027.833	1.081.750	8.109.583	141.667	–	102.000	100.000	100.000	7.708.333	336.167	7.108.417	250.000

ПРИЛОГ 2.6

ПЛАН СЛУЖБЕНИХ ПУТОВАЊА У ИНОСТРАНСТВО У 2023. ГОДИНИ СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ

У 2023. години, ради учествовања представника Института на заседањима генералних скупштина, других органа и техничких радних тела међународних и европских организација за стандардизацију, регионалне сарадње са организацијама за стандардизацију, укључујући ванпланска путовања ради учешћа представника Института на међународним скуповима, приказан је у табели 1. За трошкове службених путовања у 2023. години потребна су средства у износу од 2.806.630 динара.

Табела 1 – Службена путовања у иностранство која се планирају у 2023. години

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
1.	Руководилац Сектора за опште области стандардизације или заменик у ТО	<p>Заседање Техничког одбора CEN-a</p> <p>Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-a и CENELEC-a (Technical Boards, BT) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.</p>	<p>Фебруар, мај, септембар, 2023.године, Брисел (Краљевина Белгија) 3 заседања (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава)</p>
2.	Руководилац Сектора за електротехн. стандардизацију и информ. систем или заменик у ТО	<p>Заседање Техничког одбора CENELEC-a</p> <p>Образложење: Заседањима техничких одбора CEN-a и CENELEC-a (Technical Boards, BT) присуствују руководиоци сектора за стандардизацију који у тим телима имају статус тзв. сталних делегата, или њихови заменици. На заседањима техничких одбора доносе се питања у вези са европском стандардизацијом која су од интереса за све пуноправне чланице поменутих организација. Та питања се односе на измене правила европских организација за стандардизацију, оснивање нових техничких комитета, покретање нових пројеката из различитих области стандардизације, сарадњу са Европском комисијом и израду хармонизованих стандарда за потребе доношења европских директива које РС преузима као техничке прописе и слично. Број заседања којима ће присуствовати представници Института биће умањен уколико не буде довољно средстава на рачуну Института.</p>	<p>Фебруар, мај, септембар, 2023.године, Брисел (Краљевина Белгија) 3 заседања (присуство заседањима ће бити редуковано уколико не буде довољно средстава)</p>

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
3.	1 (Организатор за послове стандардизације у одељењу за телекомуникације и информационе технологије)	Редовно годишње заседање комитета CLC/TC 65X, Industrial-process measurement, control and automation	7-8 фебруар, 2023. године, Брисел (Краљевина Белгија)
4.	Руководилац одељења за металургију, машинство, грађевинарство и саобраћај	Allplan Студентско такмичење 2023 Институт подржава и промовише дигиталну трансформацију, кроз примену стандарда и подршку академској заједници у едукацији младих стручњака. Ово је треће регионално такмичење које окупља најбоље студенте са грађевинских и архитектонских факултета из 6 држава. Представник ИССа, Јелена Скоковић, присуствовала је на претходна два. У 2022. години такмичило се 13 тимова са грађевинских факултета и 6 тимова са архитектонских факултета, а ИСС је био бронзани спонзор.	Ријека (Хрватска), јул 2023. године
5.	Директор + 1	45. заседање Генералне скупштине ISO-а и 57. заседање Комитета за земље у развоју (ISO/ DEVCO) Образложење: Институт као пуноправни члан (ISO и ISO Комитета (DEVCO)). разматра питања од интереса за земље у развоју, подстиче њихово учешће у процесу доношења међународних стандарда, обезбеђује техничку и саветодавну помоћ, и др. Поред статутарних и процедуралних питања, на заседању Генералне скупштине разматра се низ стручних, техничких и стратешких питања везаних за развој и примену међународних ISO стандарда и сродних докумената; бирају се чланови Савета ISO-а и Управног одбора за техничка питања; разматра се и усваја буџет за наредну годину и др. Радна група 2 у оквиру Комитета ISO/DEVCO, у коју је Институт именовao свог представника, има задатак да са представницима осталих националних тела за стандарде установи најбољу праксу за размену ресурса неопходних за процес доношења стандарда, као и њихову примену. Директор Института именована је за подпредседника DEVCO комитета.	18 - 22. септембар 2023. године, Бризбејн (Аустралија)
6	1 Директор +1	Пленарно заседање CEN/TC 52, Safety of toys	18 - 20. априла, 2023. године, Париз, Француска

Ред. бр.	Број учесника	Разлог службеног путовања	Датум и место путовања
1	2	3	4
7.	Директор + 1	87. заседање Генералне скупштине ИЕС-а Образложење: Институт је пуноправни члан ИЕС. Директор Института (који врши функцију председника националног комитета ИЕС у нашој земљи) и/или руководиоца надлежног сектора у Институту (који врши функцију генералног секретара националног комитета) редовно учествују на генералним заседањима ИЕС, у оквиру којих се одржавају заседања Савета (тј. генералне скупштине, законодавног тела ИЕС), Одбора за менаџмент стандардизације и Одбора за оцењивање усаглашености, као и Форум секретара националних комитета, Форум председника националних комитета и заседања других формалних и неформалних тела.	22-26. октобар 2023. године, Шарм Ел (Египат)
8.	Директор	Заседања ванредних генералних скупштина европских организација CEN и CENELEC и заседање Административног одбора CEN-а Образложење: Директор Института за стандардизацију Србије, са сарадницима, учествује у раду Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију (CEN) и Генералне скупштине Европског комитета за стандардизацију у области електротехнике (CENELEC) и у раду Административног одбора CEN-а као члан овог тела у другом мандату 2021-2022.	новембар, 2023. године, Брисел (Краљевина Белгија)
9.		Ванпланска путовања и заседања техничких комитета Образложење: Због процеса европских интеграција, преговора у вези са приступањем СТО, регионалне сарадње са земљама Западног Балкана, као и позива на семинаре, обуке и друге скупове за стручно усавршавање, у току сваке године указује се потреба за остваривањем једног броја важних службених путовања у иностранство која се не могу унапред предвидети и планирати. Позиве за учешће на разним међународним експертским састанцима, семинарима, радионицама и сличним скуповима Институт добија један или два месеца уочи њиховог одржавања и стога се она не могу унапред планирати. Из тих разлога неопходно је да постоје одређени износ средстава за ванпланска службена путовања у иностранство. Заседања техничких комитета ће бити одобрена према расположивим средствима Института.	
УКУПНО:			2.806.630

Председник

Душан Рафаиловић